

# *életi* HIRADÓ

VII. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM

ÁRA: 1,50 FT

1963. ÁPRILIS 26.

## Az oktatási év sikeres befejezéséért

Az országban végbement politikai, gazdasági és kulturális változások következtében mind többben igyekeztek pótolni olyan hiányosságokat, amelyeket korábban nem volt módjuk elsajátítani megszerezni. Több tízezer tanuló a tanítottkorúak esti általános és köznevelésében. Nemegyszer együtt tanul az idős szülő az általános iskola felsőtagozatán (tanulmányi munkájával). Mind kevesebbszer hangzik el az amikor a gyermek kérdéssel fordul a szülő felé: „Nem érek rá most válaszolni”. Az ilyen kijelentések mögött nemegyszer a szülő vagy hozzátartozó hiányos ismerete húzódott meg. Korábbi évtizedekben nem sajátította el a nyelvintézet, vagy matematikának azon ismeretét, amelyek mamár, a modern kor társadalmában követelményként szerepelnek az általános iskolai tanrendben.

A szorgalmas tanulásként szép példáját adja a hetvenkét éves Fésűs Júlia, aki az egyik budapesti gimnázium esti tagozatán sajátítja el a középiskola tananyagát. Az ő esete is azt mutatja: mind többen értik meg azt, hogy a technika széles körű növekedésével párhuzamosan az emberek ismereteinek is növekedni kell.

A társadalomban bekövetkezett változás adta lehetőségével élnek a börtönökben és munkahelyeken szabadságvesztés-büntetésüket töltő elítéltek, amikor elvégzik az általános iskola I—VIII. osztályát. Több százra tehető azoknak a száma, akik jelenleg a börtöniskolákban tanulnak. A több hónapos tanulási eredményeként néhány hét múlva elkövetkezik az az idő, amikor számot kell adni az oktatási év során tanultakról, elkövetkezik a vizsgák időszaka.

Milyen feladatok állnak az elítélt pedagógusok és hallgatók előtt a vizsgák sikeres befejezéséért?

A vizsgák alkalmával a hallgatók számot adnak a tanulmányi év során elsajátított ismereteikről, valamint arról, hogy alkalmasság-e elvért eredményeik alapján, hogy felsőbb osztályba léphessenek. Sok munkát testetít meg egy-egy év tanulására. És mégis a vizsgák előtt a pedagógusnak és a hallgatóknak egyaránt hatványozottabb figyelemre, erőfeszítésre van szükség, hogy közös munkájuk eredményeként a hallgatók jó eredménnyel vizsgázzanak. Helyesen készülnek az oktatási év befejezésére a kalocsai és a sopronkőhidai pedagógusok és tanulók. Az oktatási év során helyesen alakult ki az a rendszer, hogy egy-egy zárkában elhelyezett elítéltek hozzávetőleg azonos fókú oktatásban vesznek részt. Így a zárkák közötti összehasonlítást a pedagógusnak könnyebb dolga van egy-egy tanulócsoporthal való foglalkozásnál. A szabad időt eredményesebben tudják felhasználni a tanulásra, mert ismerik a hallgatók képességét, valamint azt, hogy az egyes tantárgyakból ki milyen eredménnyel sajátította el az addig leadott anyagot. A korrepetíció helyes rendszerének kialakítása nemcsak azt jelenti, hogy az egyes kevésebb ismert anyagoknál vagy nehezebben elsajátítható anyagoknál pl. nyelvten, az általános iskola felső tagozatán a matematika, fizika tantárgyaknál a hallgatók által kevésbé értett tananyag részeit ismétlésre és megmagyarázására szerepeljen. A pedagógus a korrepetícióra szánt időt felhasználhatja arra is, hogy a kijelölt tantárgyak egyes nehezebben értett részeit ismétléseket tartson az egész tanulócsoporthal bevonásával. Biztosítani kell a pedagógusoknak, hogy a korábban oktatott anyagok egyes részeit minden nap végzett munkájukhoz a hallgatókban a korábbi ismereteket is. Szükséges a matematikánál, fizikánál, a nyelvten tantárgyaknál a hallgatók ismeretköréből származó példák feladása és megoldása. Feltétlenül helyes ha a kalocsai pedagógus olyan példát ad fel a hallgatóinak matematika órán, amelyek közvetlen kapcsolódással a hallgatók minden nap végzett munkájukhoz. Pl. területszámítás, napi teljesítmény kiszámítása, százalékból való megállapítása stb. Vagy olyan szöveges példák feladása házi feladatként, ami a tankönyvben nem is szerepel, — amely kapcsolódik az elítélt tanuló mindennapi munkájához, napi tevékenységéhez.

Az elítélt pedagógusok legtöbb börtönben vagy munkahelyen egyben elítélt könyvtárosok is. A könyv szerepe különösen megnövekedett az alsó tagozatos tanulóknál, amikor ismereteik megszerzésében olyan fokra jutnak, hogy önállóan egy-egy könyvet már el tudnak olvasni. Ilyenkor az elítélt könyvtárosnak olyan könyvet kell ajánlani olvasásra, amely nem haladja meg az elítélt felfogóképességét és helyesen rögződik tudatában a könyv által adott újabb ismeretek, amelyek egyben a gyakorlati is biztosítják.

Az általános iskolák pedagógusainak és tanulóinak együttes jó munkája eredményeként az adott lehetőségekkel helyesen élve megvannak a kellő feltételek az 1962—63-as oktatási év eredményes befejezéséhez. Helyesen használják fel a pedagógusok az ismétlési rendszerű órát, rögzítsék a tanultakat a hallgatóknál, segítsék a jobban tanuló hallgatókat a gyengébbeket.

— r. a. —

## Ne találjon hiányt a „leltár”

**Aki tisztességes életre törekszik, sose felejt el a tartozását**

Az *Ipoly Cipőgyár* félkészáru raktárában elkészült a leltár. És pontos volt. A készletben se többlet, se hiány nem mutatkozott. A raktáros a leltár előtt is bizonyos volt a dolgában. Nem félt. Utána jólesett neki az elismerés, hogy a legalaposabb ellenőrzés se talált semmi hiányosságot nála.

Mindezt *Kovács József* elítélt, a raktáros mondta el, míg *Csató István* elítélt anyagmozgató kis kocsjára rakták a talptoldást, a felsőkérget s más szükséges cipőalkatrészeket.

### Bizalom kérdése az egész...

— Nem lesz baj a leltárral, ha nem ellenőrzi a kiadást?

— Második éve járok már ide, még sose volt baj — mondta *Csató* elítélt. Aláírta az elismervényt, s vitte az anyagot.

A raktáros elgondolkodva szólt meg:

— Két éve bízták rám ezt a feladatot. Jól ismerem az időjáró embereket. Olyan még nem volt, hogy valaki többet vigyen el. Bár előfordulhat, hogy meggondolatlan ember vinne valamennyit is ismerősének cigarettáért, vagy csak úgy: „Ha elrontod, legyen neked pótlás”, ám erre vigyáznék. Különböző is könnyelmű embereket nem osztanak ilyen helyre... Egy anyagmozgatóra emlékszem, aki nekem sehogy se tetszett: Mészáros Sándornak hívták. Neki mindig olyan érzése volt, hogy becsapják. En sose csaptam be, de mert mindig kételkedett, bennem is kételkedés támadt vele szemben...

### Kínzó önvád győtri

Egyszerű szavakkal fejtette a bizalom kérdését; hogy bizalmat nem érdemes mindenkinek adni, csak annak, aki fel bírja fogni és tud is vele élni. Elfogulatlanul beszélt, szavainak árnyalatából se lehet kivenni, hogy önmagát hova sorolja. Okfejtése tárgyilagosságot, emberismeretet, józan gondolatokat sejtett.

- Életkora?
- Negyvennégy éves vagyok.
- Itélete?
- A leghülyösebb...
- Mennyit töltött le?
- A tizenötödikét töltöttem...
- Fegyelmeje?
- Nem volt nekem fegyelmem — sóhajtott... Szenvedélytelenül eleve-nítette fel a hosszú, súlyos börtönélet egy-egy emlékezetesebb epizódját.

Látni lehetett az arcán, érezni lehetett a szavából az önvádat, s azt, hogy ő a „leltár” a cselekedeteiről naponta elkészítette önmagában. Minden napnak az eredményét — amely erkölcsi

mege erősödését szolgálja — hozzácsatolta az előző napok eredményeihez. Így erősödött, s lett képes mind a mai napig emberül állni a büntetést; várni, remélni, hogy eljön az az idő... amit az ember egy szörnyű bűn elkövetése után nagyon sokáig még kimondani se mer.

— Sok szörnyű bűnről hallottam, de nem hallottam a magaméhoz fogható... Megérdemeltem a büntetésemet... Ártatlan emberrel a börtönben még nem találkoztam... Nem értem némely ember viselkedését. Ismertem valakit, csak nyolc hónapra volt ítélve, s a negyedik hónapban fegyelmit vétett, mert azt hitte, hogy így hamarabb szabadul...

— Ön, mit remél?

— Én is utánajártam már megtudni, mire számíthatok. Hiszen sok mindent remél az ember. Olyat is, amit alig érdemel. Tudom, hogy a Btk szerint húsz év az ítéletem. Ilyen ítélet után, tizenöt év múlva szabadulhat csak az ember, akkor is csak úgy, ha a magatartása kifogástalan volt. A szabadulás csak feltételes. A büntetés nincs elengedve, s ha ismét vét a törvények ellen, te kell tölteni ezt az öt évet is.

— Mégis jó. Bizakodni kell.

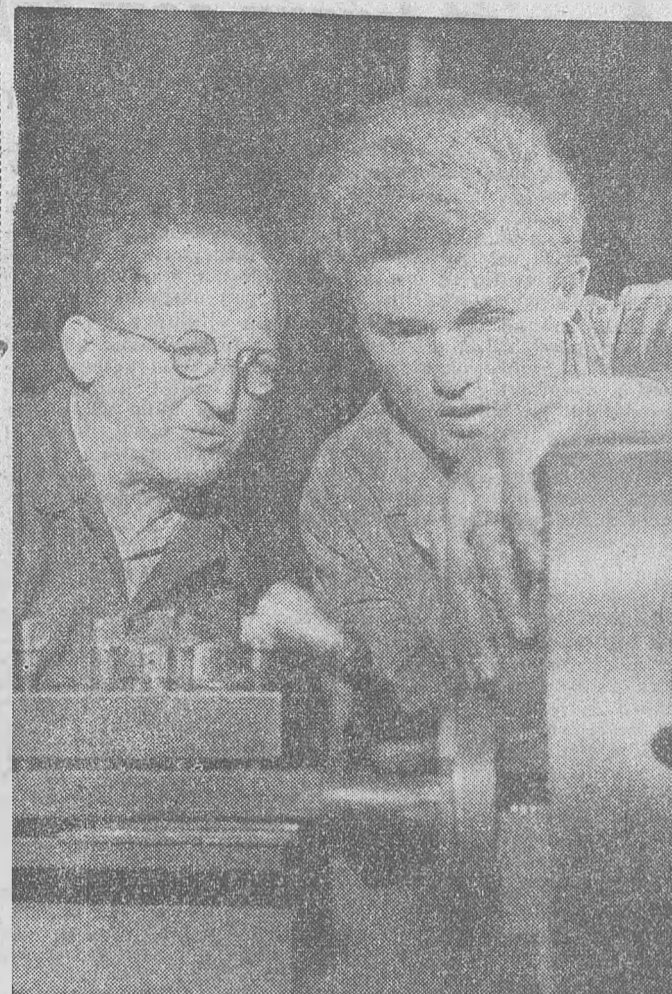
— Utálom magamat, hogyan tehettem ezt a szörnyűséget... Megértem a sikkasztást, a lopást. Nagy bűnök mind, de hol vannak az enyémethez képest?! A tolvajoknak, sikkasztóknak téves reményük még lehet, hogy valami hasznuk származhat a bűnös úton megszerzett javakból. Nekem meg ez a reményem se volt... Nem is vártam én semmit már az ételtől. Azt vártam, hogy az ítélettel vége lesz számomra mindennek... — Kovács József elítélten az előbbi higgadtág után erőt vett az önmárcangolás. Súlyos következménye ez a bűnnek. Számolni kell vele. — Előre megfontolt szándékkal... egy olyan személyt, aki nekem életemben soha semmit se írtott... Enyhének találtam a legmagasabb büntetést... Van-e jogom egyáltalán a reményhez?

### Tudja már a választ...

Önmárcangoló kérdésére nem mondtunk igent, se nemet. Mire a napi „leltár” is elkészítette, bizonyosan tudta a választ maga is.

Valahányszor az ember józan észsel vizsgálja önmagát: azon kell kezdenie, hogy: mit vétett? Folytatni azzal kell, hogy mit törlesztett az ítéletből?... S az, ami marad, még tartozás. Aki tisztességes életre törekszik, sose felejt el a tartozását, akár előlegezik számára a bizalmat, akár nem.

— r. sz. —



A Szellőzőművek egyik legrégebbi dolgozója Dán János esztergályos. Két éve ú gondoskodik az utánpótlás képzéséről. Jelenleg nyolc fiatalot oktat, többek közt Zöldi Imre másodéves esztergályos ipari tanuló.

## A fegyelmi vétségére nincs mentesség

**Sok a késő bánat a parancsnoki kihallgatáson**

A parancsnoki kihallgatás mindig nagy esemény az elítéltek életében. Mennyi találkozás, remény, mennyi szorongás előzi meg... Akik fegyelmi vétség miatt rendelték ide, annak van miért szorongania. Vétségéhez mérten megkapja a büntetést.

Aki kérelemmel jött, azokat is hiába örli a kétség, mert ha a kérés reális, s a kérelmező elítélt magatartásában nincs, s nem is volt kifogás, bizvást számíthat rá, hogy ügye elintézését nyer.

Akadnak a fegyelmi kihallgatáson olyanok, akik vétségük okául azt hozzák fel, hogy a parancsnok úr elé akartak kerülni kérésrel, azért fegyelmezetlenkedtek. Az ilyenek valahányszor megkapják a fegyelmi vétségért a büntetést, mert a kérésük általában kiagyalt spekulatív kérdés a fegyelmi büntetés enyhítése céljából.

De nézzük őket közelebbről: *Király Béla* elítélt a jó kezesetére hivatkozva a pótkiátlékezés engedélyezését kéri. *Virág János* elítélt beszélő-hosszabbítást kér, *Zsögöd Andor* elítélt keresménye család-nak járó részét kéri új címre küldenit... Minden jogos kérés méltó elintézését nyer.

*Diesz Zoltán* elítélt fegyelmi vétségért rendelték kihallgatásra, mert nem ült le a fodrásznak s nem engedte magát rendesen megborotváltni. Mentésül felhozta:

— Én mindig rendesen nyíratkoztam, borotválkoztam, s most, hogy hamarosan szabadulok, azért nem hagytam...

A fegyelmi vétségére nincs mentesség. A szabadságvesztésre ítéltre, szabadulásuk utolsó percéig vonatkoznak a magatartási szabályok, a börtönparancsnok és utasítások.

*Gulyás Lajos* elítélt beszélő-hosszabbítást kért. *Bognár Ferenc* elítélt szintén. A parancsnok mérlegeli a kérésüket, valahányszor szem előtt tartva az elítéltek magatartását, munkaszorgalmát. A kérelmezők előtt hangsúlyozza:

— A hosszabb beszélő egyik feltétele a jó munka. A másik feltétele a többiek segítése, a magatartási szabályok betartása...

Aki nem ezek szerint él, aki nem bizonyította munkájával, hogy méltó a kedvezményre, nem kaphat beszélő-hosszabbítást.

A folyosón lassan elfogy a kihallgatásra várakozók sora. Befejeződik a kihallgatás. A kik fegyelmi büntetést kaptak a fegyelmi zárkára kerülnek. Akiknek a kérelmét elutasították, gondolkozhat a jövőbeni magatartásán.

A kik a magatartási szabályoknak mindenben megfelelően dolgoztak és viselkedtek, nagyobb örömmel várják a beszélőt, a kiérkezést, mert példás viselkedésükért kedvezményként a börtönparancsnok teljesítette a kérelmüket.

A parancsnoki kihallgatások mindig tanulságot szolgáltatnak az összes elítél számára.

— kr. —

## Tavasza határban

Beköszöntött az igazi tavasz, dolgozó emberekkel népes a határ. A mezejéből érkező jelentések mind-mind arról adnak hírt, hogy az állami gazdaságok és a termelőségvetkezetek dolgozói mindenütt nagy sietséggel végzik az időszerű mezőgazdasági munkákat. Lázás tavaszi munka vette kezdetét a Balatonboglári Állami Gazdaság péntekhelyi üzemejében is. A gazdaság több dolgozója most a kajszi barackjait permetezi az ezerhoidas gyümölcsösökben. Szorgalmasan dolgoznak a Bodakajtori Állami Gazdaság dolgozói is. Az asszonyok géppel ültetik a kóposztalántát.



# A saját kárán sem tanult még...

## Eredménytelen „kutatás” Csengeri elitelt múltjában

A kár van már ítélete az újonnan érkezettnek, akár nincs, befogadással mindenekképpen megmagyarázzák neki, hogyan viselkedjen a börtönben, mi mindennel kell törődnie. A kioktatás a zárkában folytatódik, ahol a zárkafelelős köteles elolvasatni a magatartási szabályokat. A jó zárkafelelősök arról is meggyőződnek persze, megértette-e az illetőt, mit olvasott az imént, majd hozzáteszik: a magatartási szabályok megsértése fegyelmi fenytést von maga után.

Találkoztunk már előzetesekkel, sőt elitéltekkel is, akiknek úgymond, minden reggel a letartóztatottakra kötelező magatartási szabályok alapos tanulmányozásával kellene kezdeni a napot, még akkor is ha, már kívülről tudják első mondatától az utolsóig. Azokra gondolunk, akik néhányszor megjárták a fegyelmi zárkát, és felelőtlenül viselkedésükkel zárkátársaik életét is megkeserítik. Még súlyosabb a helyzet, s általában szigorúbb a felelősségrevonás, ha szándékosan tapasztnak. Csengeri József elitelt az utóbbiakhoz tartozik a Szolnoki Megyei Börtönben.

### Csengerihez már nem jár látogató

Kutatva a múltját, megállva egyik-másik bűncelekményénél, börtönbüntetésénél, újra és újra utat tör magának a kérdés: mi az, aminek Csengeri igazán örülhetett, amióta a meglett emberek közé sorolhatja magát? Örült — mondjuk — amikor először szabadulhatott. Igen, ez egyszerű érzés: visszakapva személyi szabadságát, valahogy más embernek érzi magát mindenki. Egyik-másik szabadulónál azonban, alig hogy elhagyja a komor épületek, már koránt sincs olyan szilárd a régi szándék, mint korábban. „Legközelebb ocozabb leszek” — gondolta Csengeri is a szabadulása után. Ilyen szándékkal a „tarsolyában” nem lehetett teljes az öröme, hiszen az újabb bűncelekmény gondolatát ismét megfogamzta benne, s ezzel az újabb börtönbüntetés is előrevetette árnyékát.

Addig élt így, míg nem teljesen magára maradt. Ha ismét szabadulhat, senki sem várja! A család szétszóródott, ismerősei, rokonai nem állnak szóba vele. A családját igazán szerető ember néhány nappal távozott, után is boldog, ha viszonylíthatja gyermekeit, feleségét, idős szüleit. De kihez menjen Csengeri? Valahányszor beszélő van, a férj, a feleség arra is kíváncsi, hogyan viselkedik, akihez jött? A jó hírek mindenki örül. Csengerihez nem jár látogató...

Boldog az ember, ha a becsülettel munkával keresett pénzből vásárolhat valamit magának — Csengeri mindig lopott pénzből vett ruhát.

Örülünk a gyönyörű tavasznak, a nyári kirándulásoknak, ősszel a jó természetnek, télen a hónak, hogy rögzíthet a gyerek, síelhetünk a hegyekben... Aki viszont bűncelekményét követett el, rettegve várja, mikor tartóztatják le ismét. Csengeri ismeri már ezt az érzést. Átélt néhányszor. Neki a rosszból mindig több jutott. Nem a sors akarta így: Csengeri választotta a bünel fertőzött, zülléshez vezető utat. Neki oly mindegy már, hogy tavasz van, vagy ősz...

...Boldog az ember, ha a becsülettel munkával keresett pénzből vásárolhat valamit magának — Csengeri mindig lopott pénzből vett ruhát.

Örülünk a gyönyörű tavasznak, a nyári kirándulásoknak, ősszel a jó természetnek, télen a hónak, hogy rögzíthet a gyerek, síelhetünk a hegyekben... Aki viszont bűncelekményét követett el, rettegve várja, mikor tartóztatják le ismét. Csengeri ismeri már ezt az érzést. Átélt néhányszor. Neki a rosszból mindig több jutott. Nem a sors akarta így: Csengeri választotta a bünel fertőzött, zülléshez vezető utat. Neki oly mindegy már, hogy tavasz van, vagy ősz...

...Boldog az ember, ha a becsülettel munkával keresett pénzből vásárolhat valamit magának — Csengeri mindig lopott pénzből vett ruhát.

Örülünk a gyönyörű tavasznak, a nyári kirándulásoknak, ősszel a jó természetnek, télen a hónak, hogy rögzíthet a gyerek, síelhetünk a hegyekben... Aki viszont bűncelekményét követett el, rettegve várja, mikor tartóztatják le ismét. Csengeri ismeri már ezt az érzést. Átélt néhányszor. Neki a rosszból mindig több jutott. Nem a sors akarta így: Csengeri választotta a bünel fertőzött, zülléshez vezető utat. Neki oly mindegy már, hogy tavasz van, vagy ősz...

...Boldog az ember, ha a becsülettel munkával keresett pénzből vásárolhat valamit magának — Csengeri mindig lopott pénzből vett ruhát.

pontját már jól ismerte. Mindenáron az alsó ágyon akart aludni, „megfelekedve” arról, hogy a börtönben nem az elitelt határozza meg, hogy ki melyik zárkába megy és hogy melyik ágyon alszik. Makacs-kodása fegyelmi fenytéssel végződött. Nem sokkal később folytatódott a sorozat: mert visszafelé, mert tiszteletlenül viselkedett a felügyelettel szemben, újabb fegyelmit kapott, még hozzá szigorított zárkát. Ez még inkább elkeserítette. Eleinte hallani sem akart arról, hogy őt szigorítottba rakják. — (Tudta már, hogy ez mivel jár.) Szolnokon azonban megtalálták a törvényes módját, hogyan kell érvényt szerezni a fegyelmi határozatnak...

Már csendesebbnek, sőt mi több, tiszteletudóbbnak tűnt, amikor mi is beszélgettünk vele. Említette ugyan a parancsmegtagadásokat, a fegyelmi kihallgatásokat, de korántsem annyi „bűszkeséggel” a hangjában, mint amikor elővette a fegyelmit.

### Egyre nehezebb lesz az élete

A közelmúltját is végigkutatva hát Csengerinek, de több szépet s jót ezáltal sem találtunk. Ötvenhárom éves. Felette úgy járt el az idő, hogy említésre méltó, jó emberi tulajdonságát alig-alig hagyott maga mögött. Húszéveseknél is elképesztő e nagylókú hanyagság, nemlőrödmérség, hát még ebben a korban! S ahogyan majd tovább telnek az évek, úgy lesz egyre nehezebb az élete Csengerinek. S úgy lehet, éppen a börtönben.

Persze, a börtönben sem egyformán élnek az elitéltek: többségük nemcsak ismeri, de be is tartja a letartóztatottakra kötelező magatartási szabályokat, minek utána az ilyen elitélteknek jóval könnyebb, míg mások, a Csengeri-félék, el sem hagyják a fegyelmi zárkát, már várja őket az újabb tíz-tizenöt nap szigorított... Könnyű eldönteni, melyik csoport a „szerencsésebb”. Semmi esetre sem Csengerié.

—ko—

# A nyughatatlan ember

Huszonkét éves, darabos mozgású ember Gubis József elitelt. Széles arcán barna bőr feszül. Osszekuszált haja minduntalan magas homlokára hull. melyet kezének nyitott ujjaival parancsol vissza a feje tetejére. Természete nyugodtnak látszik, de aki jól megfigyeli szürkészöld színben fénylő szemét, az nyugtalanságot, türelmetlenséget talál benne.

Gubis elitelt nyugtalansága megmutatkozik fegyelmezetlen magatartásában is. Legutóbb, amikor a Szegedi Országos Börtönben beszélgettünk vele, akkor is a fegyelmi zárkán volt — immár ki tudja hányadszor!

— Mire való az ilyen viselkedés? ... A fiatal elitelt, mint aki elvesztette beszélőképességét, némán hallgat.

— Azt bizonyosan tudja, hogy fegyelmezetlenségével csak magának árt. S ami ezzel együtt jár, bánatot okoz szomorú édesanyjának, kihívja maga ellen a zárkátársai haragját, megvetését. Eldobja magát a kereseti lehetőségét.

— Mindezt jól tudom — jegyzi meg Gubis elitelt. Majd félrebiggyesztett szájjal, kellelően, mint akinek még a beszéd is a neheze ez esik, így szól: — Az anyám minden levelemben azt írja, a beszélőkön azt mondja, hogy jó legyek. Unom már ezt az örökös figyelemzetést, különben is, hogyan viselkedjem másképpen?

Mi sem könnyebb annál, mint erre válaszolni. Úgy, ahogyan azt az elitéltekre kötelező magatartási szabályok kimondják, ahogyan azt a józan ész diktálja: mindenkor megmondoltnak és fegyelmezetten.

Ezzel szemben Gubis elitelt fegyelmi vétéséget fegyelmi vétésére halmoz. Gyakori lakója a fegyelmi zárkának. Annak ellenére, hogy lépten-nyomon érzi fegyelmezetlenségeinek hátrányait, még mindig nem okul azokból. Az igérgetéssel viszont nincs hiba nála. Nem olyan ember, aki még ígérni se tudna.

Ime, egy nagy fogadkozása: — Minden másképpen lesz majd a szabadulásom után, rendesen fogok viselkedni. Idebent azonban fegyelmin is icibírom...

Hangzatos, üres szavak, csak úgy árad belőlük az ellentmondás és a felelőtlen locsogás!

Gubis elitelt azt mondja, hogy amikor ismét szabad lesz, másképpen viselkedik majd, mint ahogyan azt jelenleg teszi. Dolgoz, igyekvő ember lesz belőle. Ez igen, ez az igazság elhatározás! Most már csak az a kérdés, mivel tudja magatartását egyik napról a másikra majd megváltoztatni?

Erre a kérdésre még maga Gubis sem tud válaszolni. Nem is csoda, hiszen nehezen képzelhető el az, hogy valaki a börtönben — ahol állandóan felügyelet alatt áll — rendszeresen végt a szabályok ellen, ugyanakkor a szabad életbe kikerülve — ahol nincsenek korlátozott felügyelők és nevelők — egyszerre fegyelmezetten viselkedik. Ilyen gyors és nagy változás különösen valószínűtlen Gubis József esetében, aki nem először van már börtönben.

Különböztetés Gubis akaratáról, kiállításáról semmi jót sem hallottunk a szegedi börtönben. Az eliteltársai is megmondoltnak, akaratlanul embernek tartják. S nem véletlenül. Csak egy jellemző példát említsünk ennek bizonyításul.

### Gubis József négy általánost jár

azért, mintha a többi osztály elvégzésére nem lett volna lehetőség. Csupán azért nem tanult tovább, mert nem szeretett iskolába járni, nem volt kedve a tanuláshoz. Amióta felnőtt emberré lett, sokszor érezte gyereklonkulást, amit pótolhatott volna már. A börtönben is alkalma lenne tanulásra, de ahelyett, hogy égne benne a vágy: „Mire lehetek a büntetésem, addigra elvégzem a hiányzó osztályokat”, ehelyett fegyelmezetlen magatartással fecsegi el az időt.

Azt mondja Gubis elitelt, hogy „minden másképpen lesz majd a szabadulásom után, rendesen fogok viselkedni”, de ennek az elhatározásnak a megvalósítását már bent a börtönben kell elkezdeni. A felügyelő és a nevelő urak ehhez minden segítséget megadnak. Törődnek az elitéltekkel, nem hagyják magára Gubist sem, aki azonban eddig még nemigen hallgatott a figyelmeztető jó szóra. Pedig ugyancsak itt lenne már az okulás ideje. Gubis elitelt gondolkozzon el ezen. Vajon le a helyes tanulságot, s kezdjen új életet.

Örömmel vennénk, ha arról hallanánk, hogy riportunkkal csak egy szikrányit is segítünk ebben! —(enc.)

# Amikor a boltvezető „számolta el magát”...

— Lehet két dekával több? — Kérde az eladó.  
— Lehet — válaszol a vevő, hogy minél előbb túl legyen a napi bevásárláson.  
Ami ezután szokott történni, néhány élelmiszerkereskedelmi dolgozónál, azt már nem kérdezik meg. Azt például:  
— És számolhatnék valami-

vel... többet a kiadott árúért, mint amennyi járna érte? ...  
**Fillérekből — ezresek**

Tíz-husz fillért senki sem vesz észre, legkevésbé a gyakorlatlan bevásárló, aki még nincs tisztában az árakkal. De ha rájön is valaki a turpisságra: „bizonyára tévedett az eladó” — nyugtatja meg nyomorú magát, szinte védve azt az embert, aki őt becsapta...  
— Különböztetés, néhány fillér az egész...

Gondoljunk csak el, hány vevő fordulhat meg naponta, mondjuk egy közepes forgalmú üzletben, s az „ügyes” eladó hány csomagba „teszi bele” a húsz filléret? Nos, így már másként fest a dolog. A végösszeg gyakran százasokra rúg, havi méreteken pedig az ezer forintot is meghaladhatja. Az eladó tehát mások megkérősségével jutott jogtalan haszonhoz, olyan „keresethez”, amiért nem dolgozott meg. Ha rajtacsípk, börtönbüntetés a vége. Szűcs Pál elitelt is hasonló sorsra jutott az egyik katonai alakulat házi büféjében, ahol boltvezető volt a letartóztatása előtt.

### Csalásért — börtön

Sorozatos csalásért két év szabadságvesztésre ítélt a bíróság. Ezt töltötte a zalaegerszegi börtönben, amikor beszélgettünk vele.  
Szűcs a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett sikkasztást kapta a két évet: Letárhíánya is volt.  
Tízéves kereskedői múltját tette tönkre azzal, hogy így visszaélt a bizalommal.  
— Nem tudom, miből adódhatott a letárhíány... — mondta Szűcs.  
Tízéves kereskedői munka után igazán illene tudni, miből adódhat a letárhíány? Úgy ez Szűcs is, csakhát... a felelősséget szerzetelt volna csökkenteni — sikertelenül.  
— Mit szolt a felesége, amikor mindenre fény derült? — Nagyon rosszul esett neki. Nem mondhatom azt, hogy azért követtem el a bűncelekményt, mert nem volt kenyere, ruhája a családnak. Belesorórtam. Élttem a könnyebb

pénzszerzési lehetőséggel. Ezt fiztettem rá: Életem első büntetése. Nem, fillérekhez nem nyúlhat az ember, ha nem övé a pénz. Ezt nagyon meg tanultam a börtönben. Szeretem a szakmámat, de nem hiszem, hogy ismét kereskedő leszek.  
— Pontosabban: hogy a közeljövőben ismét boltvezető lehet — helyesbítettünk.  
Tudja ezt Szűcs elitelt, említett ilyesmít a beszélgetés közben.

### Csaló kereskedőből — elitelt

Volt idős, amikor a kereskedelem, köztük az élelmiszerkereskedelemben dolgoztam, az átlagnál jóval sürűbb cikkettek a lapok, ám a múlt esztendőiben mind inkább esik szó róluk. Ez megvan az oka: szocialista kereskedelmünkben mind több a szocialista tartalom, sok változott a dolgozó gondolkodásmódja, életfelfogása. Nem lehet azonban annyit megosztani a vetőmag sem, noha többször átmegy rostan, hogy néhány száz ocsú ne maradjon még benne. Itt-ott akadnak még kereskedők, akik — mint Szűcs is — te —, amíg tehette — a valódi sorozatos megkérősségval, a társadalmi tulajdon rendszeres dézsmálásával keznek minél nagyobb jóvádelemhez jutni, noha beszélhetik a nyugodt megélhetetés szükséges összegét. Ellátottabb, persze, ok is Szűcs sára jutnak.

— Hosszú volt a börtönből töltött idő — mondta Szűcs említett beszélgetés alkalmával a szabadulás előtt — többnek tűnt, mint a puli mellől eltöltött tíz év. Itt tanulmányoztam igazán, semmihez nem nyúlhat az ember, ami nem övé. S ha a kereskedelem dolgozom majd, újra ellenőrzetik az általam mért csomagokat, utánam számolhatják a kért összegeket az ellenőrzéssel egyetlen fillér többszámítás sem találnak, de súlyos következményekkel szembe kell nézni. Tiszteletes szándékát bevessék a tettek. —(enc.)

## MINDENKI ODAHAZA VOLT ezen a szomorú, esőverte reggelen. A különben tógas lakás ezúttal szűknek bizonyult. Szólanul ültek a terített asztal mellett: középen a feleség, mellette a férj. Reggelizni szerettek volna...

Az öregek az ajtó közelében búslakodtak. A mindig vidám unoka sem törődött a játékokkal. Hol apukát, anyukát, hol pedig a nagymamákat nézte. Nem értette, mi történik körülötte. Ahhoz pedig senkinek sem volt kedve a családban, hogy bármit is megmagyarázzanak a nyolcéves Ferkónak.

Horváth Ferenc hosszán nézte a feleségét, mintha minden vonását, minden parányi ráncot emlékezetébe akarna vétni. Ki tudja, mikor láthatja ismét, mennyit változik majd. A magas, termetű, jól öltözött, széke fiatalasszony pedig kerülte férje tekintetét.  
Végül is Horváthné édesanyja törte meg a nyomasztó csendet:

— Mindenre számítottam, lányom, csak arra nem, hogy egyszer börtönbe kerülsz.  
— Hagyjuk, nászasszony — dörmögte az após — van ennek a lánynak most elég baja.  
— Nem a maga gyereke, én tudom, mit tettem annak idején érte. S a szégyen nagyobb része az enyém — folytatta az asszony, de már emeltebb hangon.

— Szégyen... ugyan, a szégyen a faluban marad. Itt, köztünk! A termelőszerzetben, ahol a fiam is, én is dolgozunk. Maga elutazik, Pesten nem ismerik egymást az emberek, és nem is törődnek annyira mások bajával... — magyarázta Horváth bácsi.

Horváthné mintha csak erre a kérdésre várt volna, egyszerre kitért belőle pontját már jól ismerte. Mindenáron az alsó ágyon akart aludni, „megfelekedve” arról, hogy a börtönben nem az elitelt határozza meg, hogy ki melyik zárkába megy és hogy melyik ágyon alszik. Makacs-kodása fegyelmi fenytéssel végződött. Nem sokkal később folytatódott a sorozat: mert visszafelé, mert tiszteletlenül viselkedett a felügyelettel szemben, újabb fegyelmit kapott, még hozzá szigorított zárkát. Ez még inkább elkeserítette. Eleinte hallani sem akart arról, hogy őt szigorítottba rakják. — (Tudta már, hogy ez mivel jár.) Szolnokon azonban megtalálták a törvényes módját, hogyan kell érvényt szerezni a fegyelmi határozatnak...

— Mikor indul a vonat? Horváthné mintha csak erre a kérdésre várt volna, egyszerre kitért belőle...

## Horváthné két búcsúja

a sirás. Keserű kitérőre azonban inkább az édesanyjának szolt:

— Tudom, édesanyám, hogy mindent megtettetek értelm, amit szülő a gyermekéért tehet. Iskolába járatatok, gondoskodtatok arról, hogy nyugodtan készülhessek az érettségi vizságra. Azt is tudom, hogy nem ezt érdemeltétek tőlem. Emlékszem, ha tanulni akartam, szinte lábujjhegyen jártatok a lakásban, nehogy zavarjatok. Ha új ruhát kértem, megvetétek. Színházba akartam menni, elengedtetek. Szerettetek és vigyáztatok rám. S én, mindez így „hállalom” meg... Ne haragudjatok. Szeretném, ha a mai búcsúzásunk békésebb lenne... Ne haraggal váljunk el. Hiszen visszajövök. Valamit még meg kell mondani anyukának. Most nagyon őszinte szeretnék lenni: azért a sok szépért, jóért, tőlem alig-alig kaptatok őszinte szót. Sokat hazudtam már lánykoromban is. Felejtük el ezt is. Alighanem a gyermekkori gonoszkodásaim fajtáltak el addig, hogy, ime, bűncelekményt követtem el. Csalás, sikkasztás, okirathamisítás — külön-külön is súlyos. Sajnos, megtörtént. De igyekezem mindent jóvátenni...  
Könnyekek között búcsúzott férjétől, apóstól is Horváthné. Legnehezebben Ferikétől vált el...

EGY NAP PÁL A SZABADULÁS ELŐTT pergette vissza Horváth Ferencné a másfél év előtti, otthoni búcsúzkodást. Úgy emlékezett minden részletére, mintha tegnapi történt volna. Vannak dolgok, amelyeket évtizedek múltán sem felejt el az ember. Az édesanya szemrehányása sokáig visszhangzik még, az após dohogása úgyszintén. Azt sem felejtette el, amit a férje mondott:  
— Nagyon a lelkemre kötötte, hogy tisztességesen viselkedjek a börtönben. Megfogadtam a tanácsát. Talán ennek

köszönhetem, hogy negyedét kaptam, s hogy visszavár a férjem, és Ferike. De a szülők is. Így üzenték.  
Már „civilben” volt. Olvasni szeretett volna a szabaduló zárkán, de csak nézte a betűket. Gondolatai rég elhagyták a pálhalmi munkahelyet. Mélykútra azonban vissza-vissza kalandozott, ha csak gondolatban is.  
— Tölük is elbúcsúzott? ...  
— Az este. Szokás szerint, ahogyan minden szabaduló búcsúzott eddig. Azt hiszem, számomra ez a búcsúzkodás is sokáig emlékezetes marad, de korántsem olyan szomorú, mint az otthoni. Számomra öröm, akik maradtak, azok is örültek, hogy valaki ismét szabadulhat.

— Brigádvezető voltam Mélykúton, volt időm megismerni az embereket. Többségük szorgalmasan dolgozott és rendesen viselkedett. S ha azt kívánják a szabalonak, hogy boldoguljon a szabadulás után, őszintén teszik.  
— Tudják már az otthoniak, hogy kedvezményrel szabadul?  
— Értesítettem őket. A férjem bizonyára eljön értem. Nehezen várom a reggelt, minden eddigiénél nehezebben. De félek is a holnaptól. Vajon mit mondanak majd Mezőfalván az emberek, ha meglátják, hogy odahaza vagyok? A termelőszövetkezetben például, ahol mindig bíztak bennem, ahol szeretek és jók voltak hozzám. Vegyes érzésekkel megyek vissza. De visszamegyek. Ott tegye jóvá az ember a hibáját, jobban monda a bűné, ahol elkövette azt. Elmondom, majd, persze, azt is, hogy feltételes kedvezményrel szabadultam, hogy azért kaphattam negyedét, mert a börtönben jól dolgoztam.

OLYANKOR, MEGYEK HAZA, amikor sok a munka a termelőszövetkezetben. Nekem is jut belőle szépen. Ahogyan a börtönben, úgy odahaza is munkával fogom vizsgáztatni magam. Az emberek rólam alkotott rossz véleményét csak úgy tudom megváltoztatni, ha nagyon derekasan dolgozom közöttük. Elsősorban munkája után ítélik meg, ki ilyen ember. Szeretném, ha minél előbb jól mondanának rólam.  
Mások is azt szeretnék, ha így lenne!

(I-ván.)

Fidel Castro idén a Szovjetunióba látogat

Fidel Castro, a kubai forradalmi kormány miniszterelnöke elfogadta Nyikita Hruscsov szovjet miniszterelnök meghívását, hogy 1963-ban tegyen baráti látogatást a Szovjetunióban, és ismerkedjék meg a szovjet nép eredményeivel és sikereivel.

Szélesedik a dél-vietnami nép felszabadító harca

Dél-Vietnam középső tartományiban több mint másfél millió paraszt és városi polgár működött közre az év februárjában a diemisták és az amerikaiak elleni megmozdulásokban. A dél-vietnami hazafiak ez idő alatt 806 rajtaütést végeztek a gyarmatosítók támaszpontjai és menetoszlopai ellen, megölték és megbesbesztettek több mint 1700 diemista katonát és 7 amerikai intervenszt.

A Kínai Népköztársaság kormányának nyilatkozata Az amerikai imperializmus beavatkozik Laosz belügyeibe

A Kínai Népköztársaság kormánya nyilatkozatot adott ki a laoszi helyzetről. Az amerikai imperializmus beavatkozik Laosz belügyeibe — állapítja meg a Kínai Népköztársaság kormánya — s ennek következtében Laosz az a veszély fenyegeti, hogy kiterjednek a fegyveres konfliktusok Wieng Khouangban és a Kóedény-síkságon s általános polgárháború tört ki.

U Thant sajtóértekezlete a nemzetközi élet kérdéseiről

U Thant, az ENSZ főtitkára New Yorkban sajtóértekezletet tartott, amelynek során több fontos nemzetközi kérdést érintett. A leszerelésről szólva a főtitkár helytelenítette az atomfegyverek gyártásának több országra történő kiterjesztését. Kongói kapcsolatban U Thant kifejezte azt a reményét, hogy sikerül kompromisszumos megegyezésre jutni a kongói nemzet hadseregnek az ENSZ védnöksége alatt történő kiképzéséről. A kiképzésben — elképzelése szerint — öt NATO-tagállam és Izrael venne részt.

A mexikói elnök a békés egymás mellett élésről

Mateos mexikói elnök európai úttörő beszédet mondott a mexikói főváros lakosainak nagygyűlésén. Utazásának az volt az alapvető célja — mondotta Mateos —, hogy a népeket és kormányokat annak a felismerésére készítsem, hogy haladéktalanul meg kell szüntetni a fegyverkezési versenyt, el kell tiltani az atomfegyvert, és lankadatlanul kell küzdeni a békéért.

Szovjetunió több fontos ipari termék gyártásában utolérte az Egyesült Államokat

Hivatalos szovjet közlés szerint a Szovjetunió már 19 főbb bányászati, illetve gyártási ágazatban utolérte és elhagyta az Egyesült Államokat. A Szovjetunió több vasércet, mangánércet, azbesztest, kőszén termel, s több fémforgácsoló gépet, Diesel- és villanymozdonyt, vasúti teher- és személykocsit, traktort, kombájnt, ekét, vető- és aratógépet, fűrészarút, téglát, gyapjú- és lenszövetet, cukrot gyárt, mint a tőkevilág legnagyobb ipari hatalma.

Megalakult az arab államszövetség

Hosszú, több szakaszos tárgyalás után Egyiptom, Szíria és Irak képviselői aláírták az okmányt, amely proklamálja az arab államszövetség megalakítását. Az új állam Egyesült Arab Köztársaság néven mintegy 38 millió lakost számlál. Fővárosa: Kairó.

Adenauer bejelentette, hogy összel visszavonul

Adenauer kancellár a német televízióknak adott interjúban először jelentette ki teljesen nyíltan, hogy 1963 október-novemberében visszavonul a politikai életből. A kancellár hozzáfűzte a kijelentéséhez, hogy nem érti az ezzel a kérdéssel kapcsolatos mendemondákat, de nem akarja, hogy további kétegyes támadjon, ezért szögezi le, hogy „minden úgy lesz, ahogy kijelentette”.

Washington ideges a kubai disszidensek dokumentuma miatt

Az úgynevezett kubai forradalmi tanács, az Egyesült Államokban működő kubai ellenforradalmi szövetsége, Miami-ban ülést tartott. Cardona, a disszidensek vezére és bandája ezen a tanácskozáson döntötte el: nyilvánosságra hozza-e az amerikai kormánnyal folytatott tárgyalások általuk készített dokumentumát.

Ujabb harcok Laoszban

A hírugynökségek jelentései szerint alighogy Souvanna Phouma miniszterelnök visszatért Vientianába a Kóedény-síkságon folytatott megbeszélések után, újabb harcokról érkeztek hírek. Ezek szerint Kong Le semleges erői és a semlegesektől elszakadt csapatok között hét órán át folytak a harcok.

arány mindössze 47 százalékos volt.

Campbell és Tarn amerikai közgazdász az említett adatot túlságosan szerénynek találja és azt állítja, hogy a szovjet ipar már 75 százalékra közelítette meg az amerikai termelést. A múlt évben a Szovjetunióban 76 millió tonna acélt gyártottak, ami meghaladja az amerikai acéltipar azonos évi eredményét; igaz ugyan, hogy az amerikai acéltipar bizonyos mértékben csökkent. Ha azonban az amerikai acéltipar legutóbbi öt esztendőjének átlagát vesszük, a tavalyi szovjet teljesítmény úgy is elérte az amerikai ötévi átlag 90 százalékát.

Amint lehetséges, Jemen is csatlakozik

A közös közleményt egyidejűleg közzétették Kairóban, Bagdadban és Damaszkuszban. Az új köztársaság központi hatóságainak hatáskörébe tartozik majd a külpolitika, a honvédelem, a nemzetbiztonság, az országos adóztatás, az országos költségvetés tervezésének kidolgozása, a vámkereskedések, a gazdaságpolitika és az ország gazdaságfejlesztésére irányuló tervek kidolgozása, a tájékoztatás irányítása, a kulturális és művelődési intézkedések összehangolása.

Az új szövetségi állam alkotmányát népszavazásnak kell jóváhagynia. Az új Egyesült Arab Köztársaság legfőbb törvényhozó szerve a kétkamarás nemzetgyűlés. A szövetségi állam élén az elnök áll, akit a nemzetgyűlés választ négy évre. Ő egyúttal a fegyveres erők főparancsnoka és a nemzetvédelmi tanács elnöke. Az elnök törvényeket adhat ki, javasolhat és elutasíthat törvényeket, ki nevezheti a miniszterelnököt és a minisztereket, a hadseregparancsnokokat, a szövetségi legfelsőbb bíróság tagjait, a szövetségi állam főhivatalnokait.

Valamennyi nagy amerikai vállalat felemelte az acél árát

Újabb nagy amerikai acélvállalatok jelentették be az árak emelését. Közöttük van a Kaiser Steel Corporation, az egyetlen, amely eddig nem csatlakozott a nagy monopóliumok tavalyi kezdeményezett, majd Kennedy elnök által ideiglenesen leállított áremeléséhez. Ezzel egyidejűleg valamennyi nagyvállalat fel emelte az acélárakat és ez elkerülhetetlenül maga után vonja a kisebb vállalatok csatlakozását.

Adenauer bejelentette, hogy összel visszavonul

Adenauer kancellár a német televízióknak adott interjúban először jelentette ki teljesen nyíltan, hogy 1963 október-novemberében visszavonul a politikai életből. A kancellár hozzáfűzte a kijelentéséhez, hogy nem érti az ezzel a kérdéssel kapcsolatos mendemondákat, de nem akarja, hogy további kétegyes támadjon, ezért szögezi le, hogy „minden úgy lesz, ahogy kijelentette”.

176 000 új fémmegmunkáló gépet gyártott, ami jóval meghaladja az Egyesült Államok gépgyártásának csúcseredményét is.

Az amerikai ipari termelés évi átlagos növekedési százaléka 1918-tól 1960-ig 3,3 volt, a háborút követő 16 évben pedig 2,1 százalékra csökkent. A következő egy-két évben nem várható az ütem növekedése. Mint Sam Dawson, az AP amerikai hírugynökség pénzügyi szemleírója rámutat, az amerikai nemzetgazdaság jelenleg a pangás állapotában van és a közeljövőben újabb recesszió várható. A szovjet ipar évi átlagos növekedése a háború utáni egész időszakban 10,6 százalékos volt és ezt az ütemet lankadatlanul tartja.

Valamennyi nagy amerikai vállalat felemelte az acél árát

Újabb nagy amerikai acélvállalatok jelentették be az árak emelését. Közöttük van a Kaiser Steel Corporation, az egyetlen, amely eddig nem csatlakozott a nagy monopóliumok tavalyi kezdeményezett, majd Kennedy elnök által ideiglenesen leállított áremeléséhez. Ezzel egyidejűleg valamennyi nagyvállalat fel emelte az acélárakat és ez elkerülhetetlenül maga után vonja a kisebb vállalatok csatlakozását.

Kennedy elnök Washingtonban magához kérte gazdasági tanácsadóit, hogy megvitassák velük a helyzetet. Az MTI tudósítójának értesülése szerint az elnök nem fog komolyan állást foglalni az acéláremelés ellen. Ez éles ellentétben áll Kennedy tavalyi magatartásával. A múlt év áprilisában az elnök erőlyes akcióval három nap alatt letörte az acéláremelési kísérletet.

Adenauer bejelentette, hogy összel visszavonul

Adenauer kancellár a német televízióknak adott interjúban először jelentette ki teljesen nyíltan, hogy 1963 október-novemberében visszavonul a politikai életből. A kancellár hozzáfűzte a kijelentéséhez, hogy nem érti az ezzel a kérdéssel kapcsolatos mendemondákat, de nem akarja, hogy további kétegyes támadjon, ezért szögezi le, hogy „minden úgy lesz, ahogy kijelentette”.

Külpolitikai jegyzetek

Az új jugoszláv alkotmány

A Novoje Vremja szovjet hetilap terjedelmes cikkben ismerteti és méltatja a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság új alkotmányát. Bevezetésben megállapítja, hogy a polgári és földesúri Jugoszlávia első alkotmánya, amelyet 1921 júniusában fogadtak el, a nagyszabású burzsoázia uralmát rögzítette, a tőkés és földesurak tulajdonát védte. A második jugoszláv alkotmányt 1931-ben Sándor király „adományozta” a népnek, de ez tulajdonképpen inkább paródia, mint igazi alkotmány volt, hiszen Jugoszlávia rendőrállam maradt. Az ország dolgozói csak akkor vívtak ki valóban demokratikus alkotmányt, amikor győzelmet arattak a népfelszabadító háborúban és a népi forradalomban. A népi Jugoszlávia első alkotmányát a monarchia felszámolása után, 1946 januárjában fogadták el; ez az okmány tükrözte a forradalom legfőbb vívmányait: a munkásszólás és a parasztság hatalmát, az alapvető termelőeszközök társadalmi tulajdonát.

Szovjet javaslat a világűr békés felhasználásáról

Megkezdődött a kozmikus térség békés felhasználásának kérdéseit tanulmányozó ENSZ-bizottság jogi albizottságának ülészaka. A megnyitó ülésen az albizottságban képviselt 28 ország küldöttei jelenlétében Fedorenko, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője ismertette a Szovjetunió javaslatát. Ez a javaslat hangsúlyozza, hogy a világűr és az égitestek nyitva állnak kutatás és felhasználás céljából minden állam számára.

Újból összeült a genfi leszerelési értekezlet

Egyhetes szünet után ismét összeült a tizenhatalmi leszerelési bizottság. A plenáris ülés napirendjén az általános és teljes leszerelés problémái szerepelnek. A tanácskozás első felszólalója Afonso Arinos De Melo Franco szenátor, a braziliai küldöttség vezetője volt, aki az elnöki tiszttséget is ellátta. Felsőfokú Nagy-Britannia és Kanada küldötte is. Az értekezlet folytatja munkáját.

Újabb harcok Laoszban

A hírugynökségek jelentései szerint alighogy Souvanna Phouma miniszterelnök visszatért Vientianába a Kóedény-síkságon folytatott megbeszélések után, újabb harcokról érkeztek hírek. Ezek szerint Kong Le semleges erői és a semlegesektől elszakadt csapatok között hét órán át folytak a harcok.

Az algériai kormány szükségesnek tartja az eviani egyezmények felülvizsgálását

Ben Bella algériai miniszterelnök sajtóértekezletet tartott. Elsősorban a március 15-e óta hozott államosítási intézkedésekről beszélt. Hangsúlyozta, hogy Algéria tovább folytatja az államosítást, mert a felszabadult nép ezt türelmetlenül várja. A miniszterelnök hozzáfűzte, hogy az államosítási intézkedések nem jelentik a Franciaországgal való együttműködés felmondását, de — mondotta — ellene vannak minden olyan együttműködésnek, amelyben a felek nem egyenlő jogú partnerek. Az algériai kormányfő bejelentette, hogy a Franciaországhoz intézett jegyzékben javaslatot az eviani egyezmények egészének újbóli megvitatásáért, mert a tények azt bizonyítják, hogy az egyez-

**Az 1963. évi Lenin-díjasok**

A Lenin-díj bizottság meghozta döntését az 1963. évi tudományos, technikai, irodalmi és művészeti Lenin-díjak odaítéléséről.

A kiváló tudományos és technikai munkákért 19 díjat ítélt oda a különböző területek tudósainak, mérnökeinek, szakembereinek. A kitüntetettek között van Varga Jenő, a 84 éves neves közgazdász, Ilja Vekua matematikus, Bruno Pontecorvo fizikus, Nyikolaj Petrov orvostudós, szakemberek csoportjai, akik új gépeket és gépi felszereléseket, új mezőgazdasági növényfajtákat hoztak létre, illetve a vegyiparban, az egészségügy területén érték el kiemelkedő sikereket.

Öt díjat nyertek el a kultúra művelői. Lenin-díjas lett két költő: Szamuil Marsak és a dagesztáni Raszul Gamzatov, továbbá Csingiz Ajmatov, a fiatal kirgiz prózaíró.

Lenin-díjjal tüntették ki Pavel Korin orosz festőművészt és Gediminas Jokubonis litván szobrászművészt.

**Készülés a szakszervezetek XX. kongresszusára**

**A BÉREN KÍVÜLI JUTTATÁSOK**



**HÉTRŐL HÉTRE**

**40 000 liter gyógyító vér**

A vér és vércézimények fokozott alkalmazása a gyógyításban évről évre több véradó bekapcsolását teszi szükségessé. Különösen fontos ez Budapesten, ahol ebben az évben is mintegy 40 000 liter gyógyító vért kellett biztosítani. Ennek oka egyszerű az, hogy a vérplazma-gyártás az Országos Vérellátó Szolgálatnál összpontosul, a fővárosban van a kórházak többsége is. A Vöröskereszt ebben az évben 28 000 új, tértítés nélküli véradó beszerezését irányozta elő. Fokozottan gondoskodnak a véradók társadalmi megbecsüléséről. Elősegítik, hogy a Szaktanács határozata értelmében a vért adó üzemi munkások az első között részesüljenek jutalomüdvülésben és egyéb kedvezményekben.

**TÉVEDÉS TÖRTÉNT...**

A Lenin körüti 2-es számú, nagy cipőboltban lyukacsos felsőrésű nyári cipőt vásároltam. Az elárusító szabályosan kiállította a blokkot, kifizettem a pénztárnál a 235 forintot. (Ennyi az ára, a talpába olvashatóan bele is vették.) Mielőtt becsomagolnák, a csomagoló még egyszer mindent ellenőriz, majd szól az üzletvezetőnek és együtt megállapítják, hogy tévedés történt. A minőségétől ugyanis, valamilyen nem látható ok miatt, másodosztályúnak nyilvánították a cipőt, és így az ára 235 helyett csak 212 forint. Gyors intézkedés és máris visszakapom a különbözetet.

Benne ez a kedves epizód mindenesetre néhány hónapra semlegesíteni fogja az ellenkező bolti tapasztalatokat, amelyek mintha fogjában is lennének...

**HÁROMEZER MÉTER MÉLYSEGIG „LÁT”** az új magyar geoelektromos mérőműszer, az Eösvös Loránd Geofizikai Intézet mérnökeinek találmánya. „Látótávolsága” bőségesen elegendő ahhoz, hogy értékes segítőt legyen a hazai nyersanyagkutatásnak.

**A SZOVJETUNIOBAN** több mint 21 millió ember vesz részt a kommunista munkamozgalomban. A „kommunista munka kollektívájá” címert csaknem 200 ezer műhely és műszak, valamint 35 ezer vállalat versenyez.

**A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI MÉRLEGGYÁRBAN** fotocellás automata szálkörmérleg első sorozatának gyártását kezdték meg. A mérleg megállapítja a tartályába szállított anyag ümlő anyag, például a liszt súlyát, és az előre beállított mennyiségnél számba ömleszt az anyagot. A berendezést a fotocella szinte csálhatatlanná teszi, mert a pontosan beállított súlynál ad jel az anyagot szállító szalag megakadása, ill. a tartály ürítésére.

**LEÁLTA A RÁDIÓKÖZVETÍTÉS** éjjel a willmingtoni (USA) rádióban. A hirtelen csendet furcsa kattánás előzte meg, majd hörgésszerű hangok hallatszóttak a vevőkészülékből. A rendőrség emberei a rádióközpontba rogtak és — munkaasztalára borulva, édesdeden szunnyadva harsányan horkolva találták a nyilván a saját szövegétől elálmosodott szpikert.

**AZ UTOLSÓ MAGYAR SZÜRSZABÓNÁK,** a tavaly elhunyt Adam István 1925-ben készült remeke, egy pirossal hímzett fekete cifraszűr került a napokban a Mezőgazdasági Múzeum birtokába.

**FIZIKUSNAPOK** kezdtek Pécsen a TIT Baranya megyei szervezetének rendezésében.

**HEVES MEGYÉBEN** 1965-ben körülbelül háromszor annyi középiskolai tanterem lesz, mint amennyi a felszabadulás előtt volt. Azokon a vidékeken is építenek középiskolákat, ahol a felszabadulás előtt az elemi iskola elvégzésére is alig volt lehetőség. A Mátra vidéki palócvidéken most gimnáziumokat építenek.

**A NEMET SZÖVETSEGI KÖZTÁRSASÁG** 230 millió márká összegű kölcsönt nyújt az Egyesült Arab Köztársaságnak. Az ipari vállalatok építésére adott kölcsön 16 évi alatt fizetendő vissza.

**HÁLOZAT ÉS TELEP NÉLKÜL** működik az új japán tranzisztoros rádió. Tulajdonosa csak kézbe veszi és máris szól: egy parányi hőelem ut. a test melegét átalakítja elektromos energiává.

**A JUGOSZLÁV SZÖVETSEGI** statisztikai intézet előzetes adatai szerint Jugoszlávia ipari termelése ez év első három hónapjában — az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva — 11 százalékkal emelkedett.

**LETTERIO DONATO PROFESSOR** egy mérnök, reszrusszon kijelentette, hogy sürgősen tenni kell valamit a pisai fortetörény egységünknak biztosítására, mert a terrors dülőfoka a közeljövőben kritikussá válhat.

**LEROY GORDON COOPER** amerikai űrhajós úrrepülésének időpontját technikai okok miatt május 7-ől május 14-re halasztották el — jelentte a Reuter.

**ORÁNKENT EZER TONNA** földet mozgatt meg az a hatalmas, két emelet magas, sorszovjet ekskavátor, amelyet a kurszki felszini feltáráshoz helyeztek üzembe.

**GÓULART BRAZÍLIAI FÉL NÖK** felszólította a kongresszus két házát, hogy módosítsák az alkotmányunkat azokat a rendelkezéseit, amelyek alkotmányjavaslatainak elfogadását.

**AZ EGYESÜLT EZER TONNA** kiemelték a laboratóriumon az újabb 10 tonna wates jódi-zólámpa készített példányát készült el. Az ilyen fajtájú izólámpa világosítása újdonságnak számít; körülbelül 30 nagy teljesítményű fénycsővel ér fel.

**HÁGY AMERIKAI HADIHÁJÓ** április 16-án Kuangtung tartomány térségében behatolt a Kínai Népköztársaság feldszügeire. A provokáció miatt a kínai külügyminisztérium képviselője újabb komoly figyelmeztetést tett.

**GÁRDONYI GÉZA (1863-1922)**

VÍZSZINTES: 1. Gárdonyi Géza költészetéről szülő tanulmányban Böka László a többi közt a következőket írja: „Őt látom, még tuskós, der nem-illette fejével, ahogy világtól, előttől, szerelentől búcsúzóban egy emlékkönyv fölé hajlik, s csak megsercen a tolla, máris kész a vers...” (Vízszintes 1., függőleges 14., 22., Vízszintes 71. és függőleges 24.) 14. Befejezés. 15. Természeti erőktől előlédezett. 16. Elhunyt nagynevű szobrászművészünk. 17. Gyümölcsökből készült. 18. Házilipari eszköz. 20. Nő név. 21. O. A. 23. TIT: visszamarad. 24. Olasz kiskocsma. 26. Eladja a portékát. 28. Tompa zaj. 29. A fordítottja köztésző. 30. Tekéző teszi. 32. Edény. 33. Hal. 34. Nevezetes község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. 35. Dunántúli terület. 37. Levélzet. 38. Meleg holmi. 39. Nagy sebességgel hajít. 40. Telefonáló mondja. 41. V. K. 42. Nemes szörme. 43. Fejteget. 45. Csehszlovák határállomás az NDK felé. 46. Szerszám. 47. Y. D. 48. Durrván korhol. 51. Tökéletesség. 53. Házaló. 54. Vállalatok, közintézmények jelzője. 55. T. G. 56. Szidalmazás. 57. Hajópark. 58. Az állatöv egyik csillagképe. 59. Rosszakat kíván. 60. Mór község nevére régebben így írták. 61. Hosszú ideig. 62. G. I. 63. Gazdaság — Nyugatán. 64. Gáfró teszi. 65. Kézpénz. 67. Gyakorl magyar családnév. 70. Deréki erő felhá kabát. 71. Lásd vízsz. 1. sort.

FÜGGŐLEGES: 1. Édesség. 2. Fa észe. 3. A történelmi körörszát második szakasza. 4. Testi és lelki sajátosságok összessége. 5. Tiszteletlen, neveletlen. 6. Mutató névmás. 7. B. I. 8. Római átvőnetű. 9. Mágnesesség tesz. 10.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98	99	100				

Közép-európai folyó német neve. 11. Spanyol főúr. 12. Tiltó szócska. 13. Talajmunkáló eszköz. 14. Lásd vízszintes 1. sor. 18. Az Fzeregyészakából ismert nagy kalifa nevének része. 19. Cseh férfinév. 22. Lásd 1. vízszintes sort. 23. Házl munkát végez. 24. Lásd 1. vízszintes sort. 25. Puskás ember. 27. Rovásírásos, ógermán betűk. 29. Szinművészetünk egyik kiemelkedő nagysága volt. 31. Raktás. Kisebb halom. 33. Iróeszköz. 35. Hirtelen emelkedő. 36. Szembántó színt mutat. 37. Tő — olaszul. 39. Irás, rajzot javító. 400. Ettől néha a könny is kicsordul. 43. Mozdony van llyen. 44. Tápállkozik. 45. Fél, hogy elveszti. 49. A TV egyik bemenődonőjének keresztneve. 50. Csehszlovák traktor típus. 52. Vegy. elem. 55. Község az Esztergomi vidéki szénmedence területén. 57. Nagynevű svájci elme- és idegyógyász (1848-1931). 58. Csupasz sívár (terület). 60. Maria-elbeszélő múltban. 61. Ugyanaz, mint vízszintes. 63. Város Magyarországon. 64. Kélyök — angolul. 66. Például. 67. V. S. 68. A vízszintes 38. mássalhangzó. 69. Ízesítő. 70. Időhatározó.

**Négyezernégy száz hold szőlőt és gyümölcsösöt telepítenek tavasszal Pest megye termelőségvetkezetei**

Ha a homokot említik, a legtöbb embernek Szaboles és Bács megye jut jut eszébe. Pedig Pest megyében nem kevesebb, mint 200 ezer holdnyi homokos talaj van, s ennek jelentős részén már hatmázás rozstermés is jónak számít. Természetes hát, hogy a szőlő- és gyümölcsös telepítési programból nem felejtették ki Pest megyét sem:

az öt éves terv során nem kevesebb, mint 24,5 ezer hold szőlőt és gyümölcsösöt telepítenek.

Nyolcezer hold szőlő és 7200 hold gyümölcsös a tész-ekbe kerül.

E terv megvalósítására határozta el a megyében, hogy

aprilisban minden fellelhető erőt a telepítésre fordítanak. El akarják érni, hogy a szövetkezetek most tavasszal 2300 kataszteri holdat gyümölcsös, 2115 holdat pedig szőlővel telepítsenek be. Sürgős és hasznathatatlannal tennivaló ez, hiszen csak ilyen nagy ütemben tudják elérni az öt éves terv célkitűzéseit, ugyanis az elmúlt két esztendőben alig telepítettek be néhány holdat.

Nehezíti a munkát, hogy a telepítéshez szükséges forgatóból mintegy 700 hold a tavaszra maradt. A szövetkezetek meggyeztek a gépállomásokkal, hogy a nagy teljesítményű SZ-100-as traktorok csak a szőlőtelepítéshez készíthik elő a talajt, s így sikerült elérni, hogy a tavaszra maradt talajmunkáknak több mint a felét elvégezték. A közös gazdaságok telepítőbrigádokat szerveztek. Ezek a brigádok a telepítéstől kezdve a termőre fordulásig kezelik, ápolják a szőlőt, a gyümölcsösöt, s mindenütt anyagilag is érdekeltté teszik őket, hogy jó minőségű munkát végezzenek.

A megyében jelenleg mintegy 48 ezer kataszteri hold szőlőt tartanak nyilván. Ennek nagy részét a közös gazdaságok családi művelésre kiadták a tagoknak. A megyei pártbizottság javaslataira a szövetkezetek most újabb öt-tíz évre meghosszabbítják a tagokkal a szerződést a szőlőművelésről és gyümölcsösök műveléséről, tehát újabb öt-tíz évre családi művelésre adják ki. Ezzel eléri, hogy a szövetkezeti tagok nagy gondal kezelik a szőlőket, s még hosszú ideig jó termést takaríthatnak be róluk.

**Épül a BNV vásárvárosa**

Vasárnap is dolgoztak az építőbrigádok a Budapesti Nemzetközi Vásár területén. Jó néhány pavilon már teljes pompájában mutatkozik be, de a legtöbb kiállítási helyiségnek még csak a csontváza látható. Dolgoznak az ácsok, az asztalosok, az üvegesek, a mázolók, itt-ott a dekorátorok is. A szovjet pavilon közelében hatalmas, embernél is magasabb ládákat bontogattak: mindentudó automata számszámológépek, rádióadók, magnetofonok, nagy sebességű traktorfók, háztartási hűtőszekrények és a szovjet ipar egyéb újdonságai kerülnek ki a deszkaburokból.

**Nagyüzem az útépitőknél**



Az útépitők országjárta főként a tél okozta rongálódások kijavításán dolgoznak. A képen: Dinnyésről bontják az árvíz által kimosott és összetört betonátterest

**A legrikkább könyvet is a helyi könyvtárban igényelhetik az olvasók**

**RENDELET A KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉSÉRŐL**

A vidék iparosodása, a mezőgazdaság szocialista nagyüzemi fejlődése eredményeként egyre több szakember dolgozik a falvakban és a fővárostól távol eső városokban. Tudományos munkájukhoz gyakran olyan szakkönyvekre van szükségük, amelyeket eddig a helyi könyvtárakban nem tudtak beszerezni; ez hátráltatta munkájukat, sok fáradozást és utánajárást igényelt. A könyvtárközi kölcsönzésről most kiadott rendelet lehetővé teszi, hogy az olvasók a legrikkább könyveket is a helyi könyvtárakban igényeljék.

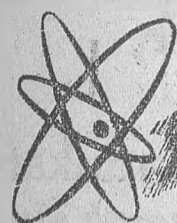
A rendelet értelmében a könyvtáraknak kötelességük a kért könyvet — ha helyileg nem szerezhető be — más könyvtárról kölcsön kérsni. A helyi könyvtárak a csere központjához, az Országos Széchenyi Könyvtárhoz fordulhatnak. A rendelet azt is lehetővé teszi, hogy az olvasók kérésére bizonyos könyveket külföldi könyvtárról is kölcsönözzenek.

**Mai magyar költők versei szerb nyelven**

A belgrádi Knjizevne novine (Irodalmi Újság) legutóbbi számában közel egy teljes oldalt szentel a mai magyar költészetnek. Deményi Ottó, Garai Gábor, Váci Mihály és Weöres Sándor egy-egy versét közli Vujicsics D. Sztóján és Fedor Sesun fordításában. A költők rövid életrajzán kívül a lap hosszabb cikkben foglalkozik a mai magyar költészettel.

**NEM KEZELNEK MÁR PÉNZZT** a Csemege Áruházban a fagyaltot kémérő árusítónők. A készülék mellett gúla alakú, hosszú nyakú perselyt helyeztek el, minden vásárló abba helyezi a kétfórintost, vagy két darab egyforintost. Eddig ugyanis az eladóknak a pénz átvétele után ugyanazzal a kézzel fogták meg az ostyát, ami cseppet sem bizonyult higiénikus kiszolgálási eljárásnak.

**KILÁTÁSTALAN HELYZETBE** KERÜLT a Szahalinszigetek közelében, erős vihar miatt egy szovjet halászhajó és 13 fonyi legénysége. Két szovjet pilóta helikopteren 13 fordulót végezve, egyenként megmentette a bájba jutottakat. A pilótákat kitiünteték.



**A TUDOMÁNY és a TECHNIKA világból**

**Elkészült a vaskapui vízi erőmű terve**

Román és jugoszláv szakértők a napokban befejezték a Kazán-szorosban építendő vízi erőmű- és folyamhajtási rendszer végleges műszaki és pénzügyi tervének tanulmányozását. A román-jugoszláv megegyezést valószínűleg már e hónap végén vagy a jövő hónapban aláírják.

A megegyezés értelmében Románia és Jugoszlávia a Duna kazán-szorosai szakaszán hatalmas vízi erőművet és korszerű hajózási rendszert épít. Az erőmű évente 10,7 milliárd kilowattóra villanyáramot termel, valamint többet, mint amennyit 1961-ben az összes jugoszláv erőművel előállítottak. Nagyság szerint a Volgá-parti vízi erőmű után a vaskapui erőmű a második legnagyobb lesz Európában és ötödik a világon. Őriási, 1200 méter hosszú és 54 méter magas gátat emelnek a Dunán. A gátba 2,5 millió köbméter betont kell beépíteni. Az erőműnek 12 áramfejlesztő telepe lesz, 6-6 a folyó mindkét partján. A gát egyúttal hidat is alkot, amelyen korszerű autót és vasút vezet majd át.

A gát felépítése után a Duna vízszintje emelkedik. A felgyülemelő víz állandóan egy szinten marad és ez függetleníti az erőmű munkáját az évszakokénti vízállás ingadozástól. A víz szintjének emelkedése következtében véglegesen rendeződik a hajóforgalom a Kazán-szorosban, ahol jelenleg a víz alatti sziklák megnehezítik a hajózást. A szoroson át évente 10 millió tonna árut szállítanak a hajók. Alacsony vízállás idején azonban a zátonyok szinte lehetetlenné teszik a hajózást, éjjel pedig teljesen szünetel a közlekedés.

Előzetes számítások szerint a szorosban tervezett építkezések 400 millió dollárba kerülnek, a vízi erőmű építése pedig 300 millió dollárba kerül, a hajóforgalmi berendezéseké 100 millióba. A költségeket Románia és Jugoszlávia fele-fele arányban viseli és ugyanilyen arányban osztják majd meg az erőmű árát.

A jövő nyáron megkezdődnek az előkészítő munkálatok, 1955-ig pedig teljes erővel hozzálatnak az építéshez, amelyek első szakaszát 1970-ig befejezik. 1971-ben pedig vízbe helyezik a vízi erőművet és a hajózási berendezéseket.

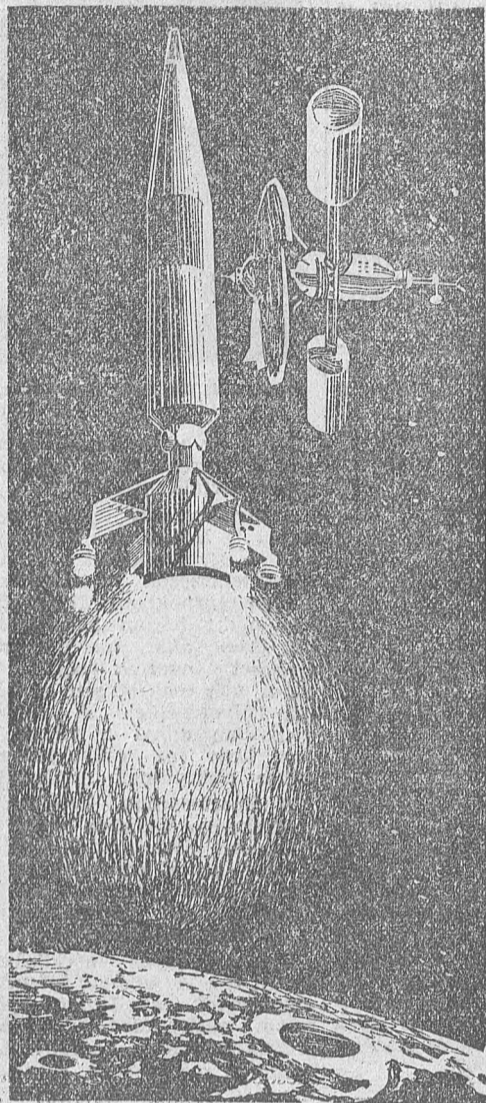
**Automata újdonságok**

Az Irodagépipari és Finommechanikai Vállalatnál a napokban készült el az új robbanjelző berendezés, amelyet elsősorban a bányákban, vegyipari üzemekben alkalmaznak majd.

Az új konstrukció, figyelembe véve a külföldi tapasztalatokat, több géppel, automaták-kal is összekapcsolható. Húszszázalékos veszélylő jelzi a levegő szennyezettségét, nem sokkal később pedig működésbe lépteti a szellőztető-tisztító gépet. Ha a veszély nagyobb, a robbanjelző képes arra is, hogy az üzem valamennyi gépet leállítsa. A vállalat mérnökei több jelentős automata-  
val is kísérleteznek. A közlekedésben a kalauz nélküli rendszer megvalósítását segíti majd a jegyárúsító automata. A kereskedelem részére olyan automata készült, amely kávéblokkokat, edességeket, árúkat „ad” a pénz bedobása után.

A Dokufo fénymásoló berendezést tovább fejlesztették, s most már percenként készít iratokról, rajzokról másolatokat. A vállalat egy másik gépe a regisztráló berendezés, feljegyzi az áramvezetés időpontját és alapadatai segítségével következtetni lehet a zavár okozójára is.

**A negyedik szovjet holdrakéta nyomában**



alkotnunk. De még ma is sok az olyan probléma, amikre nem tudunk biztos választ adni.

Nem tudjuk például biztosan milyen a Hold talaja. Vannak, akik azt állítják, hogy az vastag porrétegből áll, olyan vastagból, hogy az helyenként elérheti a több ezer métert, mások szerint a Hold felszíne szilárd, likacsos szerkezetű kőzet. Biztosan tudjuk, hogy a Holdnak gyakorlatilag nincs levegőrétege, de azt, hogy például víze van-e vagy nincs nem tudjuk biztosan. Az eléggé nyilvánvaló, hogy a felszínén látható vizet sehol sem észlelték, hogy azonban a felszín alatt jéggyéagyott állapotban nincs-e ott víz, azt még nem lehetett véglegesen eldönteni. Vannak akik azt állítják, hogy ilyen víz van a Holdon, sőt egyesek még azt is feltételezik, hogy a felszín szakadékaiban még valamilyen nagyon kezdetleges élet nyomait is fel lehet majd fedezni.

Ezeknek a kérdéseknek egy részére, még a negyedik holdrakéta, és a hozzá hasonló pályán keringő többiek sem fognak határozott választ adni. Ez érthető, hiszen a Hold meghódításának csak első lépcsőjét jelentik ezek a holdrakéták, amelyek ezt az égitestet nagymértékben megközelítik és esetleg meg is kerülnek ugyan, de csak különböző műszerek segítségével vizsgálják azt és nem kerülnek vele közvetlen kapcsolatba.

**A második lépcsőfok: emberek utazása**

A Hold meghódításának második lépcsőfokát jelenti majd, amikor ezekben a rakétákban emberek utaznak, akik közvetlenül figyelik meg az égitest felszínét és filmszűrőket is készítenek majd róla. Az ilyen holdexpedíciók tudományos előkészítését szolgálják az olyan kísérletek is, mint például Nyikolajev és Popovics űrrepülése, akik olyan hosszú ideig keringtek a Föld körül, amennyi tulajdonképpen a Holdig tartó és onnan visszatérő utazáshoz is elegendő lett volna. Az űrrepülés tehát bebizonyította, hogy az emberi szervezet minden károsodás nélkül képes ilyen viszonylag hosszú ideig tartó súlytalanságot és az űrben tett utazás egyéb nehézségeit elviselni.

A Hold meghódításának harmadik szakasza olyan műszerekhez, például rádióhoz, televíziós adónak, vagy az ezekkel felszerelt különleges terepjáró eszközökhöz a Hold felszínére való eljuttatása, amelyek segítségével közvetlenül vizsgálani lehet az ottani körülményeket és a vizsgálatok eredményeit folyamatosan továbbítani a földi megfigyelőállomásokra. A Hold felderítésének ebben a szakaszában olyan aprólékos részleteket is megismerhetünk majd, hogy ezután már sokkal kisebb kockázattal tehetjük meg a döntő lépést: embert juttathatunk el a Hold felszínére. Ennek a vállalkozásnak például az a nagy nehézsége, hogy a Holdra feljuttatott embereket vissza is kell hozni a Földre. Ez elképzelhetően egy olyan sok fokozatú rakétával történhet, amelynek még a Holdra érve van annyi üzemanyaga, hogy a visszatérő űrhajót a Földig továbbítsa. — De ez csak az egyik nehézség, hiszen a Holdra ért ember élet- és munkafeltételeit is biztosítani kell és például meg kell védeni az űrhajóból kilépő embert az állandóan Holdra záporozó meteorok hatásától, az ott uralkodó perzselő forrósággal váltakozó dermesztő hidegtől. Mindez bonyolult műszaki és tudományos problémákat vet fel.

**Milyen a Hold talaja?**

Az első három holdrakéta felküldése is ezt a célt szolgálta. Bármennyire közeli égitest ugyanis a Hold, sok lényeges adottságát, tulajdonságát nem ismertük még a közelmúltban sem. Nem volt a Holdról teljes térképünk és csak a holdrakéták fényképfelvételei alapján sikerült a Hold mindkét oldaláról teljes képet

**TECHNIKAI Újdonságok**

**Ultrahangos vakvezető**

Egy angol orvos ultrahangos tájékozáberendezést szerkesztett a vakok számára a denevérek ultrahangos lokátorának mintájára. A berendezés rúd alakú hangforrása ultrahangimpulzusokat bocsát ki a másodpercenként 30-60 ezer közötti frekvenciatartományban. A visszavert hanghullámokat a törpe vevőberendezés hallható hangokká alakítja át. Megfelelő gyakorlattal a visszavert hang magasságából megállapítható a tereptárgyak iránya, távolsága. Az ultrahangos „radar” segítségével vékony falak jelenléte tíz méterről, 1 mm vastag huzaloké pedig másfél méterről észlelhető.

**Parkett helyett — kovral**

A csehszlovák textilipar legfrissebb újdonsága a szintetikus szálakból készült szintartó, s rendkívül tartós kovral.

**A kovralból készült szönyegek nemcsak rendkívül dekoratívak, hanem kitűnő hő- és hangszigetelők is — így felhasználhatók a parkett pótlására.**

A kovral szönyegeket, tekercsben szállítják, a helyszínen azután megfelelő nagyságú darabot vágnak ki belőle.

**Légtüggönnyel a robbantás ellen**

A kanadai Ontario tavat a Hamilton-öböllel összekötő csatorna felett hatalmas híd húzódik. A híd közelében nemrég nagyobb robbantást kellett végrehajtani. A várható erős nyomáshullámok ellen, érdekes módon, hatalmas csőrendszerből táplált légbuborékfüggönnyel védték meg a híd piléleit. A robbanás által keltett hullámok valósággyal visszapatantak a légtüggönnyről, s a hídön elhelyezett rezgésjelző műszerek mutatója csak alig tért ki nyugalmi helyzetéből.

**Terepjáró óriásvontató**

A leningrádi Kirov Művek mérnökei újfajta, hatalmas, kéttengelyes, kerekes vontatót szerkesztettek a Szovjetunió sztyeppés területein való felhasználásra. A 220 lóerős Diesel-motorral felszerelt gépióriás egyaránt felhasználható a legnehezebb földmunkák elvégzésére, továbbá teherszállítás céljaira. Sebességváltója 16 fokozatú, így mindig a végzett munkának leginkább megfelelő állítással állítható be segítségével. 27-30 cm-es mélysztás közben 6 km/óra, országúti teherszállításkor pedig 40 km/óra maximális sebességet érhet el. A négykerékajátású és különleges gumikkal felszerelt gépióriás a legnehezebb talajokon sem akad el. A sebességfokozatok váltását hidraulikus szervomotor végzi. A vezetőfülke légtudkondicionált, kívánóság szerint fűthető, vagy hűthető.

**Újabb elismerés a magyar tudománynak**

Francia kitüntetését kapott két neves kémikusunk

A napokban érkezett haza Schay Géza Kossuth-díjas akadémikus, a Budapesti Műszaki Egyetem professzora Párizsból, ahol átvette a kutatások és találmányok érdemrendjének parancsnoki keresztjét.

Ezt a kitüntetést — mondotta az MTI munkatársának —, az idén ketten kaptuk magyarok. Török Gábor, a kémiai tudományok doktora, az Élelmiszeripari Központi Kutató Intézet vezetője nem volt jelen a párizsi ünnepélyes átadáson. Neki más úton juttatták el a kitüntetést.

A kutatások és találmányok érdemrendjét Franciaországban több miniszteri tárca védnöksége alatt álló társadalmi szerv, a tudományos kutatások és találmányok előmozdítására alakult társaság alapította és adományozta. Az érdemrendet idén a nagy francia hűtőtechnikus, Tellier emlékére rendezett ülésen adták át.

Ami engem illet, a hivatalos indokolás szerint egész munkásságom figyelembe vételével adományozták a kitüntetést, amiben benne vannak a nátriumlángokkal kapcsolatos régebbi vizsgálataimotól az ozmózisnyomással kapcsolatos kutatásaim, valamint a legújabb adszorpciós és kromatográfiai munkásságom, ide értve a Gáz-kromatográfia elméleti alapjai című könyvemet is.

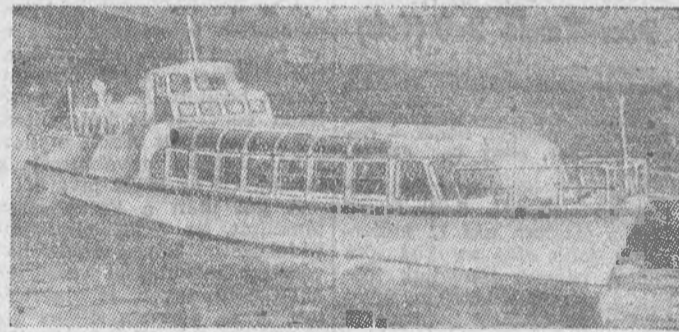
Allamunk jelentős áldozatokat vállal, hogy kutatóink külföldi tanulmányutakon és konferenciákon vehessenek részt. Ez — a kutatásra fordított támogatással együtt — nemcsak azt teszi lehetővé, hogy ismereteik a kor színvonalán álljanak, hanem abban is segíti a kutatókat, hogy újabb, nemzetközileg is elismert eredményekkel járuljanak hozzá a tudomány fejlődéséhez — mondotta Schay professzor.

**GYOMIRTÁS LÁNGGAL**



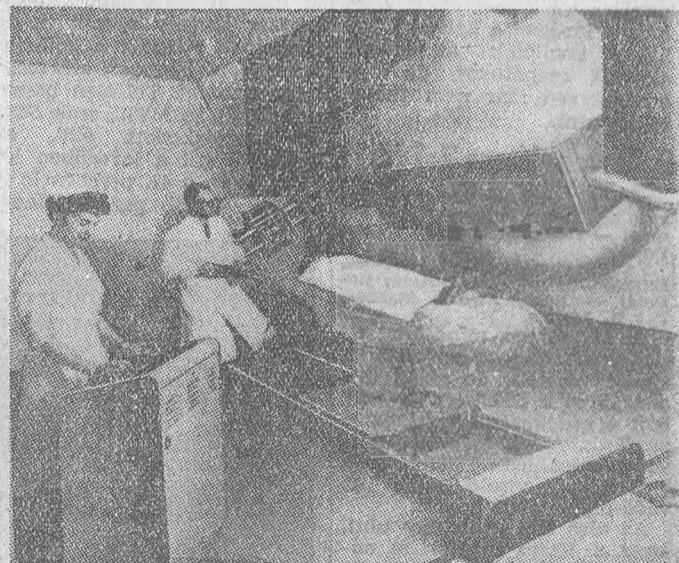
Esős időben gyakran megtörténik, hogy a gyomnövények megelőzik az elvetett mag kikélesését, és mivel különben is gyorsabban fejlődnek, teljesen előlik a vetést. Ilyen esetre szerkesztette egy angol gyár új gyomirtó gépet, amely lángot fúj a szántóföldre. A láng csak egy pillanatig hat a gyomokra, de ez elég ahhoz, hogy életképtelenné váljanak. A tüzelőanyag petróleum, melyet propángáz nyomása nyom az égőbe. A bemelegítés tisztán propángázzal történik. A gép 100 liter tüzelőanyaggal 233 órán át dolgozik és gyorsan újra tölthető.

**Motoroshajó műanyagból**



A Szovjetunió kisebb folyóin közlekedik ez a 65 személyt befogadó Diesel-motoroshajó, melynek teste és motoralapozása üvegszálás műanyagból, hajócsavarja kapronból, számos más alkatrész és a csővezeték polietilénből készült. Merülése 50 cm; 10-12 tonnával könnyebb az azonos méretű fémhajóknál.

**GYÓGYÍTÓ BETATRON**



Nemrégiben nyitották meg Svédországban Európa egyik legkorszerűbben felszerelt klinikáját, amelyben elsősorban sugárkezeléseket végeznek. A föld alatti bunkerbe beépített betatron súlyra 11 t, a bunker vasbetonból készült falainak vastagsága 1,5 m. A sugárkezelő készülék energiája 35 MeV. A berendezés ezenkívül két kobaltárányal is fel van szerelve, amelyek sugárzási intenzitása 2000, illetőleg 35 curie.



## Három 22 pontos a táblázat élén!

Az NB I. 18. fordulóján a Debrecen okozta a legnagyobb meglepetést: a Fáy utcában kétvállalra fektette a Vasas! Meglepetés a dorogiak győzelmé Salgótarjánban. A Salgótarján ezzel a vereséggel veszélyes helyzetbe került. Feltűnően kevés gól esett a fordulókban. A nagy érdeklődéssel várt örökrangadón is mindössze két gólt tudtak „összehozni” a csatárok. Kegyogó nyáriás idő kedvezett ennek a fordulónak, a találkozó színvonalát azonban ez a kedvező körülmény sem tudta megemlíteni. Szinte valamennyi mérkőzésen a labdarúgás küzdő szerepeme domborodott ki és — sajnós — a túlságosan kemény játék, a durvulás is elég gyakori jelenség volt. A bajnoki címért változatlanul nagy a versenyfutás, nehéz volna megjósolni, hogy végül is kié lesz a palma.

### Újpesti Dózsa—Győr 2:0 (0:0)

**Ü. DOZSA:** Lung — Káposzta, Rajna dr., Sóvári — Solymosi, Szini — Lenkei, Göröcs, Bene, Kuharszki, Rossi.

**GYŐR:** Barna — Koós, Orbán, Tamás — Palotai, Máté — Glázer, Szaló, Orosz, Povászai, Keglovich.

A győriek először a 20. percben veszélyeztettek: Povászai lövése a bal felső sarok fölé került. Öt perc múlva Göröcs lött mellé, bízta a Győrben. Aztán Keglovich ugrott ki, Káposzta azonban mintegy 20 méterre a kaputól szabálytalanul feltartotta. Palotai állt neki a szabadrúgásnak, Lung parádésan védett. Szinte állandóan a Dózsa támadott. A féldő vége felé Bene és Kuharszki volt veszélyes.

A II. féldő elején nagy helyzetet hagyott ki a Győr: Glázer 6 méterről az újpesti kapuba vágta a labdát. A 12. percben csúnya jelenet játszódott le a pályán. A győri kapust Bene dancsoltta amiért Máté elégtételt vett. Ebből nagy tumultus támadt, a két csapat játékosai egy kupacban lökdösködtek, kakaskodtak, s a játékvezető Solymosi és Mátét kiállította. A rend helyreállása után a 21. percben megszűletett az első gól. Kuharszki elhúzott a jobb szélen és az eléje futó Barna mellett, mintegy 10 méterről a hálóba lött. 1:0. Három perccel később Göröcs Lenkeit ugrotta ki középen, aki mintegy 14 méterről a kapuba talált. 2:0. Továbbra is a Dózsa támadott.

Élénk iramú, érdekes, változatos mérkőzést vívott a két csapat. A győri védelem néhány perces megingása elég volt az U. Dózsanak ahhoz, hogy a győzelmet megszerezze.

### Pécs—Komló 2:0 (1:0)

**PÉCS:** Zengő — Bendes, Kocsis, Hegyi — Vajda, Halasi — Györkö, Dunai I, Dunai II, Vári, Rádi.

**KOMLÓ:** Balogh — Komlósi, Sós, Jerabek — Perényi, Güncz — Garai, Bartulov, Nagy B., Faragó, Iván.

Már a 6 percben megszületett az első gól. Rádi Dunai II-höz játszott, aki 11 méterről a jobb alsó sarokba lött. 1:0. A pécsiek támadtak többet, a komlóiak lassítani igyekeztek az ellenfél rohamait. Dunai II, gyakran lött kapura — pontatlanul. Aztán Bartulov a kapufát találta el.

Szünet után a Komló mintegy 10 percig nagyon igyekezett, sok támadást vezetett. A 12. percben azonban eldől a mérkőzés sorsa. Halasi szögletről ivelte be a labdát, Balogh rosszul futott ki a kapujából, és Dunai II. mintegy három lépéssel a hálóba fejelt. 2:0. A komlóiak átcsoportosították csapatukat, de az eredményen már nem tudtak változtatni.

### Debrecen—Vasas 2:1 (1:1)

**DVSC:** Landi — Varsányi, Gerendás, Kovács — Nagykaposi, Somodi — Némethy, Juhász, Gellér, Fuskás, Molnár.

**VASAS:** Szentmihályi — Ihász, Mészöly, Sárosi — Bundzsák, Berendi — Bozó, Kékési, Machos, Pál II, Matesz.

A két csapat mindjárt az első percben egy-egy veszélyes akcióval kezelt, de aztán feltűnt, hogy a Debrecen elsősorban a védekezésre építi harcmodorát. A két fedezet a hátvédnek vonalában játszott és a 9-es számot viselő Gellér is védő-feladatokat kapott.

Az első félórán úgy tűnt, hogy a Vasas megtalálja ennek a taktikának az ellenszerejét. Már a 7. percben gólt lőtt a tavalyi bajnok.

Bundzsák kitérő labdával küldte előre a balszélen húzódó Pál II-t, akinek beadását Kékési mintegy 8 méterről a hálóba fejezte (0:1).

Pár perc múlva Matesz Machost ugratta ki, de a lövés mellé szállt, aztán a vesztő Pálnak adott remek labdát. A kis összekötő csak a kapussal állt szemben, ám a labda végül Landié lett.

A féldő harmadik harmadában a debreceniek is több veszélyes támadást vezettek. A 40. percben

Molnár elment a balszélen, beadását Puskás közelről rálötte, s a labda a vetődő Szentmihályi Némethy elé pattant; a szélső a hálóba helyezte (1:1).

Szünet után Pál II. előtt nyílt az első helyzet, aztán Molnár lehetett volna gólt. A debreceniek balszélsője azonban javítani tudott. A 28. percben Ihász „díszkíséréssel” kiugrott, Szentmihályi kifutott elé, de

Molnár a két Vasas-védő között is a kapuba tudta emelni a labdát (2:1).

A mérkőzés eseményeihez tartozik, hogy a 30. percben Matesz sérülése miatt kiállt, majd 3 perc múlva Kékési sántikált le a pályáról. Matesz kis idő múlva visszatért, de Kékésit ölben az öltözőbe vitték.

A mérkőzés háromnegyed részében a Vasas támadott, de az első félórát kivéve, ezekben a támadásokban kevés volt a lendület, az ötlet, az elgondolás.

### MTK—Ferencváros 1:1 (1:0)

**MTK:** Lanczkor — Keszel, Danszky, Kovács — Nagy, Sípós — Sándor, Bödör, Vasas, Laczkó, Szimcsák.

**FERENCVÁROS:** Aczél — Novák, Mátrai, Havasi — Vilezsál, Szántai — Kükényi, Rákosi, Albert, Orosz, Fenyvesi dr.

Már tíz perce folyik a mérkőzés és Sándor még nem kapott labdát — jegyezte meg egy néző. Igaza volt.

A 18. percben mégis az MTK jobbszélén futott akció. Laczkó jaképűn hagyta a zöld-fehér védőket, majd laposan, élesen beadott. Bödör szemfülesen beugrott és két méterről a meglepést Aczél mellett a bal sarokba továbbította a labdát. 1:0 az MTK javára.

A gól után a Ferencváros támadott, az MTK elszántan védekezett. Sőt, a zöld-fehér védelem megingásai veszélyes MTK-helyzeteket is alakítottak. A 36. percben Albert kiugrott, de Laczkó kézzel, lábbal akasztotta és ez a helyzet is egy szabadrúgással oldódott fel.

Szünet után a Ferencváros érte el az első és a második szögletet.

Az első negyedóra az MTK-é volt, a következő 15 perc pedig a játéktér középső részén telt el. Csak az MTK kapuja jutott egyszer komoly veszélybe, de Keszeinek sikerült a gólhelyzetben levő Fenyvesi elől szögletre menteni. Teljesen beszorult ismét az MTK, csak Sándor tartózkodott elől, az egyenlítő gól a levegőben lógott. Aztán a 41. percben le is esett... Újabb parázs jelenet



Bour az MTK gólját lövl

adódott Lanczkor kapuja előtt. Albert a csomóból okosan a felhúzódtat Novák elé továbbította a labdát. A hátvéd 16 méterről lapos, nagy erejű lövéssel küldte a jobb sarokba a zöld-fehérek egyenlítő gólját. 1:1.

A rangadó irama, helyenként a színvonal is méltó volt a hagyományokhoz.

### Szombathely—Bp. Honvéd 1:1 (0:0)

**SZOMBATHELY:** Szarka — Ekler, Molnár I, Mester — Czigony, Varga — Farkas, Pém, Földi, Nagy, Tóth.

**Bp. HONVÉD:** Takács — Léval, Marosi, Dudás — Rozmis, Kotász — Nagy, Tuschinger, Komora, Nógrádi, Katona.

Szombathelyi támadásokkal kezdődött a mérkőzés. Az 5. percben a Honvéd kapusa Pém fejeéről öklözte le a labdát. Továbbra is a szombathelyiek irányították a játékot, a Bp. Honvéd csak a 15. percben közelítette meg Szarka kapuját, az akció végén Tuschinger ügyetlenül mellőlött. Nagy volt az iram, több szabálytalanság történt. A 23. percben Takács kétszer is bravúrosan védett, először Földi, majd Tóth bombáját hárította. A féldő vége felé a Honvédnak is volt két veszélyes támadása, de Szarka is a helyén volt.

Szünet után a 8. percben először Földi, majd Pémét vágta fel Léval és ezért a játékvezetőt 11-est ítél, amit Ekler értékesített. 1:0.

Ezután a Honvéd támadott sokat. A 10. percben Nógrádi a felpályáról indult el, három szombathelyi védőt is kicselezett és 16 méterről laposan a bal alsó sarokba lött. 1:1. A gól után a Honvéd nem nagyon igyekezett, védelme inkább a labda tartására törekedett.

### Dorog—Salgótarján 2:1 (2:0)

**DOROG:** Ilku — Mészáros, Lakat, Fellegi — Pálmal, Takács — Karába, Szurumi, Monostori, Varga, Kertes.

**SALGÓTARJÁN:** Cserháti — Sándor, Ferencz, Oláh — Szojka, Salgó — Jutasi, Horváth, Taliga, Krajcsi, László.

Az első negyedórán csak a lagymatag „iram” tűnt fel és a hazaiak meglehetősen kényelmes játéka. A 14. percben szabadrúgáshoz jutott a Dorog, mintegy 23 méterre a kaputól. Varga futott neki a labdának és a sorfal fölött hatalmas erővel a bal felső sarokba lötte. 1:0. Elénkebb lett az iram, a Dorog hatalmas erővel irányította a játékot. A 38. percben Szurumi dancsoltása miatt Monostori lehetett szabadrúgást, mintegy 22 méterről. A jobbösszekötő jól találta labdája a bal felső sarokban kötött ki. 2:0.

A II. féldőben a hazaiak nyugodtabban, okosabban játszottak és fölénybe kerültek. A 12. percben Horváth egyéni akcióból szépített. Egyre hevesebben támadott az SBTC, a 20. percben valósággal tűzijátékok rendezett Ilku kapuja előtt, a dorogiak kapuvédője azonban mindent védett.

Továbbra is a hazaiak támadtak többet, helyenként kapujukhoz szorították a vendégeket, de a dorogi védelem jól állta a rohamokat.

### AZ NB I. ÁLLÁSA

1. U. Dózsa	18	8	6	4	36:19	22
2. Ferencv.	18	8	6	4	29:21	22
3. MTK	18	8	6	4	32:26	22
4. Bp. Honvéd	18	8	5	5	39:23	21
5. Dorog	18	6	8	4	24:19	20
6. Győr	18	8	4	6	23:21	20
7. Tatabánya	18	7	5	6	21:18	19
8. Szeged	18	7	5	6	12:21	19
9. Vasas	18	5	7	6	22:22	17
10. Pécs	18	5	7	6	23:25	17
11. Debrecen	18	4	8	6	20:31	18
12. Komló	18	4	7	7	19:26	15
13. S.-tarján	18	4	4	10	18:27	12
14. Sz.-hely	18	3	4	11	13:32	10

### A magyar tornászok szolidaritásból nem indultak a párizsi Európa Kupában

Párizsban rendezték meg az idei női tornász Európa Kupát. Miután az NDK sportolói nem kaptak beutazási engedélyt, a magyar versenyzők szolidaritást vállaltak, és nem indultak a versenyen. Ezzel kapcsolatban a Magyar Torna Szövetség elnöksége a következő közleményre kérte fel a Magyar Távirati Irodát:

„Értessük meg, hogy az NDK tornászok nem kaptak beutazási engedélyt Franciaországba, a női torna Európa Kupa versenyeire, s a FIG (Nemzetközi Torna Szövetség) ennek ellenére megrendezi a versenyt. Ez megkülönböztetést jelent egy olyan országgal szemben, amely teljes jogú tagja a Nemzetközi Torna Szövetségnek. A döntés ellenkezik a NOB lausanne-i ajánlásaival és a Nemzetközi Torna Szövetség alapszabályaival. Nagyon sajnáljuk, hogy ilyen helyzet állt elő, amely, jól tudjuk, a FIG és a Francia Torna Szövetség számára is kellemetlen. Mégis úgy döntöttünk, hogy az adott körülmények között az NDK-tornászokkal szolidaritást vállalunk és nem veszünk részt a párizsi versenyen. Reméljük, hogy a FIG megtalálja a kivézető utat, nehogy sportágunk a jövőben is ilyen megrázó körülmények között legyen kitéve.”

### A mezei futóbajnokság egyik győztese



Szűts József (Vasas) nyerte a 1000 méteres mezeli futóversenyt.

Vasárnap délelőtt az Újlóversenytéren kitűnően rendezte meg a MASZ az országos mezei futóbajnokságot. Napsütéses időben, alig két óra alatt lebonyolították a különböző távú versenyeket, amelyekben 900 versenyző mérte össze erejét. Az érdeklődéssel várt felnőttek között, meglepetésre a fiatal Tóth Mária a Budapestbajnokság után az országost is megnyerte, míg Kazi Olga csak ötödik lett. A férfi felnőtteknél a hosszabb távon Szekeres, a rövidebb távon Szűts lett a bajnok.

### Heti HÍRADÓ

(SAJTÓSZEMLE)  
Szerkesztő:  
a szerkesztő bizottság  
Kladja:  
a Belügyminisztérium Bv.  
Országos Parancsnoksága  
Budapest VI. - Lendvai utca  
14-18  
Szikra Lapnyomda

## Jól tartották magukat asztaliteniszezőink a japánok ellen



Matsuzaki, Ito, Seki, Jamanaka, a világbajnokságot nyert japán női csapat tagjai

Négy év után ismét Budapesten szerepeltek a legjobb japán asztaliteniszezők.

...Kilencszeres világbajnok... Hatszoros világjátékos... így kezdődött a japán asztaliteniszezők bemutatása a Sportszarnokban. Mikor ahhoz a két-három versenyzőhöz érttek, akik „csak” ezüstérmeket nyertek eddig a VB-n, még csak be sem mondták helyezéseiket. A japán csapatban annyi a világbajnok, hogy az ezüstérmesek szinte eltörpülnek mellettük.

A Sportszarnok kétezer közönsége azonban jóleső érzéssel állapíthatta meg, hogy ha a prágai VB-n nem is, de legalább Budapesten jól helytállnak asztaliteniszezőink.

Tizenegy egyes mérkőzésre került sor. A japánok kilencet megnyertek, de a legtöbb győzelem csak küzdelem után született meg. Látványosak voltak a mérkőzések. Különösen sok tapost kapott Kimura és Faházi, akik az asztalitenisznisz minden szépségét felvonultatják. A Matsuzaki-Lukácsné találkozón a magyar

versenyző önmagát múlta felül.

A Prágában három aranyérmert nyert japán asztaliteniszező kemény ütközetet még keményebben verte vissza, s Matsuzaki sokszor tettelelten volt.

A harmadik játszmában azonban már felülkerekedett a világbajnok.

A magyar versenyzők közül Heirits Erzsébet szerepelt a legeredményesebben. Nagyszerű mérkőzésen legyőzte a Prágában két aranyérmert szerzett Sekit, majd nyert Jamanakával szemben is. Heirits igazolta Sidó Ferenc szavaztatát, alki elsősorban az ő teljesítményét emelte ki a Prágában szerepelt magyar asztaliteniszezők közül.

**Eredmények. Férfiak:**  
Kimura—Faházi 2:1, Kimura—Rózsa 2:0, Ogimura—Berczik 2:0, Konaka—Faházi 2:0, Ogimura—Kovács II. 2:0, Miki—Berczik 2:1.  
**Nők:**  
Heirits—Seki 2:0, Matsuzaki—Lukácsné 2:1, Ito—Földyné 2:1, Matsuzaki—Földyné 2:1.

## Nagy Csepel-győzelem, a Diósgyőr pontot vesztett

### NYUGATI CSOPORT

BVSC—Budafok 3:1 (0:0). A helyenként jó iramú mérkőzésen megérdemelten nyert a jobb csatárjátékok mutató hazai együttes. 1:0-ás BVSC-vezetésnél Haás (Budafok), 2:1-es állásnál Rendek (BVSC) hagyott ki egy 11-est. Góllövő: Bukovi, Juhász, Arató, illetve Németh (11-esből). Jó: Kárpáti, Veréb, Arató, illetve Debes, Sárdi, Pécei.

Csepel—B. Spartacus 5:0 (3:0). A Csepel az imponáló gólarány ellenére is nagy küzdelem vívott a B. Spartacussal. Az első félidőben a Csepel uralt a mezőnyt és két védelmi hibából, s egy ragyogó akcióból három gólos vezetéshez jutott. Szünet után 35 percig a B. Spartacus támadott, volt időszak, amikor percek alatt öt szögletet rógott, végül azonban felülkerekedett a bajnokjelölt és kiérdemelt a vastapost. Góllövő: Rottenbiller (2), Kalmár II, Solti, Várnai. Jó: Kleibán, Bárkányi, Rottenbiller, Kalmár II, illetve Kalmár, Milosevics.

K. Lombik—Szállítók 1:0 (1:0). A védekezésből gyors támadásba átménő vendégcsapat megérdemelten nyert a feltűnően sok helyzetet kihagyó hazaiak ellen. 0:0-nál Bajzák (Szállítók) kihagyott egy 11-est. Góllövő: Dinnyés. Jó: Bucsuházi, Aranyosi, Dinnyés, illetve Fülöp, Kelemen.

EVTK—Dunaújváros 2:1 (2:0). Végig nagy iramú mérkőzést vívott a két együttes. A kultúrátokban játszó vendégek játékát a hazaiak lelkesedéssel ellensúlyozták. Góllövő: Ignátkó, Kalmár, illetve Jagodics. Jó: Horváth, Tácsik, Ignátkó, illetve Jagodics, Andriksó.

PVSK—Székesfehérvár 0:0. Kaposvár—Győr MÁV 1:1. Z.-egerszeg—M.-magyaróvár 0:0. Oroslány—Csepel Autó 1:0.

1. Csepel	20	15	4	1	43:11	34
2. Szeferhár	20	10	7	3	31:11	27
3. BVSC	20	11	5	4	32:27	27
4. D.-újváros	20	9	8	3	41:22	26
5. Szállítók	20	9	5	6	24:17	23
6. Oroslány	20	8	7	5	36:28	23
7. Győr MÁV	20	6	10	4	26:22	22
8. Budafok	20	7	6	7	25:28	20
9. Mosonmó.	20	6	7	7	28:28	19
10. PVSK	20	6	7	7	25:27	19
11. B. Spartac.	20	6	7	7	21:27	19
12. Z.-egerszeg	20	5	7	8	26:35	17
13. EVTK	20	4	8	8	17:21	16
14. K. Lombik	20	5	14	15	15:43	11
15. Cs. Autó	20	4	15	16	16:33	9
16. Kaposvár	20	1	6	13	15:40	8

### KELETI CSOPORT

Bp. Előre—Ganz-MÁVAG 2:0 (1:0). A jó iramú mérkőzésen a nagyobb lelkesedéssel játszó közlekedések megérdemelten szerezték meg a bajnoki pontokat. Góllövő: Egervári, Seprűs (öngól). Jó: Egervári,

Szöke, Majláth, Szalá, illetve Palásti, Pócs, Balogh.

Láng—Kecskemét 0:0. Alacsony színvonalú, csapokodó mérkőzés. A Lángból legfeljebb Molnár, a vázli csapatból Goór játéka látni megemlíteni.

Bp. Spartacus—DEAC 4:1 (2:0). A minden csapatrészen jobbn Spartacus megérdemelt győzelmet aratott a gyenge napot kifogó vendégek ellen. Góllövő: Készli (11-esből), Dalmoki, Bekő és Fekő, illetve Kéki. Jó: Mártoni II, Szűcs, Fehér, Szőcel, illetve Szűcs dr., Buglyo és Déval.

Ózd—Egyetértés 3:0 (3:0). Ózd csak az első félidőben játszott jól, a második félidőben szemerkélően engedett az iramú. Góllövő: Borbás II (2), Zalai, Borbás II, Budai, illetve Thoma, Cserjés.

Salgótarjáni KSE—Eger 2:0 (0:0). A második félidő játékával megérdemelten győzött a hazai csapat. Góllövő: Rozzondi és Királyi. Jó: Martinkó, Cserven, Királyi, illetve Mészáros és Hannus.

Nyíregyháza—Szegedi VSE 1:0. Borsodi B.—Szolnok 2:0. Diósgyőr—Miskolc 1:1.

1. Diósgyőr	20	12	7	1	37:11	31
2. Ózd	20	13	4	3	37:14	31
3. Nyiregyh.	20	10	6	4	32:27	27
4. Miskolc	20	9	6	5	31:18	26
5. Láng	20	9	6	5	28:24	24
6. Egyetértés	20	9	4	7	28:24	24
7. G.-MÁVAG	20	7	6	7	32:28	21
8. Borsodi B.	20	8	4	8	23:21	20
9. Szolnok	20	8	3	9	18:23	19
10. Kecskemét	20	5	6	9	22:31	18
11. DEAC	20	6	4	10	24:33	18
12. SZVE	20	5	6	9	20:35	18
13. Bp. Előre	20	7	12	12	26:31	15
14. Bp. Spart.	20	6	3	11	23:41	15
15. Eger	20	6	11	13	18:30	15
16. SalgKSE	20	4	5	11	19:33	15

### Magyar öklívó-győzelem Franciaországban

A franciaországi Le Mansban került sor az első hivatalos Franciaország—Magyarország válogatott öklívó-mérkőzésre. A magyar csapat 12:4 arányban győzött. Brito Derogit, Cserge Rourre-t Cordier Baranyait, Kajdi Cotel-t, Tóth Gere-t, Kálmán Lebölcs-González Némethet, Sebők II. Di Benedettót, Thebault Szánásit győzte le pontozással. Végül nehezsúlyban Budai az első menetben döntő fölényt nyert Cartalas-val szemben.